

Čprav muhasto vreme s prepogostimi hladnimi nevihtami ni najbolj naklonjeno kopalcem in izletnikom in lahko upamo, da bo pravo vroče poletje še prišlo, je v kampu Sobec zelo živahno - Foto: F. Perdan

Leto XXIII. Številka 53

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka
in Trzin - Izdaja CP Glas Kranj. Glavni
urednik Anton Miklavčič - Odgovorni
urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 15. VII. 1971
Cena: 1,50 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik
od januarja 1958 kot poltednik, od janu-
arja 1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah
od julija 1974 pa ob torkih in petkih

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

V soboto dopoldne so prispeli na obisk v Škofjo Loko odborniki iz pobratene občine Sele na Koroškem v Avstriji. V poročni dvorani je 12-članska delegacija, ki jo je vodil predsednik občine Herman Velik, sprejel predsednik škofjeloške občinske skupščine Tone Polajnar. Nato so predstavniki občine Škofja Loka goste seznanili z zanimivostmi z njihovega področja: predsednik škofjeloške občinske skupščine Tone Polajnar je podal splošno sliko o loški komuni, predsednik občinskega izvršnega sveta Jože Stanonik je spregovoril o srednjeročnem načrtu razvoja občine, sekretar občinske skupščine Ferdinand Buh o novem skupščinskem sistemu, starešina upravnih organov škofjeloške občinske skupščine Ciril Jelovšek o delovanju samoupravnih interesnih skupnosti ter referent za krajevne skupnosti Alojž Rajgelj o delovanju krajevnih skupnosti v občini. Nato so si gostje iz Avstrije z zanimanjem ogledali proizvodne prostore delovne organizacije Jelovica, ki je prav v soboto praznovala 20-letnico obstoja, šolo v Podlubniku ter muzej na loškem gradu. Nazadnje so se odborniki iz pobratene občine Sele na Koroškem napotili na ogled kmetije pri Naconu v Vinharjih v Poljanski dolini. Predsednik selske občine se je na večerji zahvalil za prisrčen sprejem ter povabil škofjeločane, naj čimprej vrnejo obisk njihovi občini. (-jg) - Foto: J. Govekar

Izredna seja skupščine

Zaradi prevelikih odstopanj od resolucije o družbenoekonomski politiki in razvoju Slovenije ter neposrednih nalogah v letu 1975 ter resolucije o osnovah skupne ekonomske in socialne politike letos v Jugoslaviji se bodo v ponedeljek, 21. julija, v Radovljici na skupni izredni seji sestali vsi zbori občinske skupščine. Na podlagi stališč in sklepov republiške konference socialistične zveze in posebnega koordinacijskega odbora pri občinski konferenci SZDL bodo obravnavali oceno gospodarskih gibanj v letošnjih mesecih v občini in sprejeli stabilizacijske ukrepe. Stališča bodo potem posredovali republiškimi organi.

Končno ureditev ceste v Soteski

V Bohinju so si oddahnili. Kazalo je že, da bo cesta skozi Sotesko tudi tretjo poletno turistično sezono ostala neurejena. Pred dnevi pa so na ta odsek le prišli delavci Cestnega podjetja Kranj in začeli z nadaljevanjem rekonstrukcije ceste. Zdaj dela hitro napredujejo in kaže da bo prvi del končan in asfaltiran že ta teden. Zvedeli smo tudi, da so se dela na tej cesti tako zavlekla zaradi gradbenega dovoljenja oziroma potrebnih soglasij. A. Ž.

Zapeljal v smrt

V ponedeljek, 14. julija, ob 6.40 se je na cesti prvega reda v Podvinu pripetila zelo huda prometna nesreča, ki je terjala dve smrtni žrtvi. Voznik osebnega vozila Ivan Korošec (roj. 1909) iz Mošenj je pripeljal s stranske ceste na prednostno in izsilil prednost tovornjaku vlačilcu, voznik je bil Stanislav Žakelj (roj. 1936) z Jesenic, ki je naložen s 15 tonami žičnih mrež peljal od Jesenic proti Kranju. V hudem trčenju je osebni avtomobil vrglo v desno s ceste, tovornjak pa se je ustavil na levem pasu. V nesreči je sopotnica Kristina Šlibar (roj. 1930) iz Mošenj umrla na kraju nesreče, voznik Korošec pa med prevozom v bolnišnico. Škode na vozilih je za okoli 55.000 din.

jubilejna
mesanica
BRAVO

netto
100g

ŠPECERIJ
BLEDE

V soboto zjutraj je z letališča Brnik odpotovala v pogorje Kavkaza v Sovjetski zvezi 15-članska slovenska alpinistična odprava. Pripravilo jo je kranjsko planinsko društvo, ekspedicijo pa sestavljajo člani PD Kranj, Trzin, Medvode in Ljubljana. Članom odprave so na brniškem letališču zaželeli srečno pot: načelnik komisije za odprave v tuja gorstva Pavle Šegula, tajnik PZS Janez Kmet, predsednik PD Kranj Franci Ekar, tajnik PD Kranj Emil Herlec ter drugi. Vodja odprave je dr. Matija Horvat. Slovenski alpinisti bodo ostali v Sovjetski zvezi tri tedne. (-jg) - Foto: J. Zaplotnik

Na Gorenjskem ocenjujejo položaj

Spomnimo se, da smo še v začetku leta zavzeli za stabilen ekonomski in socialni položaj. To potrjujejo stališča v resolucij o družbenoekonomski politiki in razvoju ter neposrednih nalogah v letu 1975 ter resolucija o osnovah skupne ekonomske in socialne politike letos v Jugoslaviji. Gospodarske analize minulih mesecev pa kažejo precejšnja odstopanja od ciljev sprejetih v resoluciji.

Največ odstopanj je na področju zunanje trgovine, v primanj ključu v plačilni bilanci v prekoračitvi vseh oblik porabe, tako investicijske, skupne in splošne ter v prevelikem naraščanju cen in inflaciji. Odstopanja so že tolikšna, da ogrožajo ure sničtev osnovnih ciljev ekonomske politike. Zato je treba tako ukrepati. Nekatere ukrepe so pristojni organi za področje zunanje trgovine in investicijske politike že sprejeli. Seveda pa se samo z ukrepi sedanjega položaja ne da izboljšati. Vsi s moramo po svojih močeh zavzeti in prispevati k gospodarski stabilnosti. Največjo vlogo pri tem lahko odigra gospodarstvo. Rešitve so v povečani produktivnosti dela, usklajevanju vsel oblik porabe z dejanskimi možnostmi, v povečevanju izvoza in zmanjšanju uvoza, v borbi proti neupravičenemu povečanju cen in še bi lahko naštevali.

Tovrstna akcija je v republiki in v vseh slovenskih občinah ž stekla. Občinske konference Socialistične zveze so že ustanovili posebne koordinacijske odbore za usmerjanje te akcije. Člani teh odborov so predstavniki družbenopolitičnih organiza cij, člani izvršnega sveta in skupščin, v republiki pa še član gospodarske zbornice. Republiška konferenca Socialistične zveze pa je sklenila, da morajo vse občinske skupščine v Slo veniji oceniti izvajanja družbenoekonomske politike v občini pregledati gospodarska gibanja in sprejeti konkretne stabiliza cijske ukrepe.

Na Gorenjskem so se te naloge pred nedavnim lotili z vsi resnostjo in odgovornostjo. Prvi podatki kažejo, da v noben gorenjski občini ni večjih nepokritih investicij. Težave pa na stopajo pri izvozu in uvozu blaga. Slednji narašča hitreje kot b smel oziroma ni usklajen z izvozom. Ena od ugotovitev je tudi da gospodarstvo premalo sega po domačih surovinah, pri čem pa naletimo tudi na takšna nasprotja, da so surovine na svetovnem trgu cenejše kot doma. Značilen za takšno ugotovitev je položaj v lesnopredelovalni industriji. Priča smo tud nenehnemu pomanjkanju denarja oziroma nelikvidnosti. Kupe proizvajalcem prepočasi in z veliko zamudo plačujejo račune. Zato so nekatere organizacije združenega dela v težavah, da n morejo sproti kupovati potrebno količino surovin. Posledice s neprijetne. Delavci morajo na prisilne dopuste ali pa ostajajo doma s 70-odstotnimi osebnimi dohodki. Za to se vse pogostej sliši, da bodo delovne organizacije prisiljene v prihodnje proda jati svoje izdelke le dobrim oziroma rednim kupcem. Nadalje b med negativne pojave in odstopanja na Gorenjskem lahko vnesli še preveliko stopnjo zaposlovanja od začrtane, samo ljubno zaprtost vase oziroma prepočasno povezovanje, nespo štovanje družbenih dogovorov in sporazumov in podobno.

V minulih dneh so stekle tovrstne razprave in ocene v domala vseh družbenopolitičnih in gospodarskih sredinah v po sameznih gorenjskih občinah. Ponekod so že, ponekod pa še bodo o tem razpravljale tudi občinske skupščine, ki v končn fazi morajo sprejeti tudi konkretne akcijske ukrepe in stališča. Žal je tako, da imamo najboljši pregled nad uresničevanjem v začetku leta začrtanih programov šele nekako po prv polovici leta oziroma v mesecu juliju, ki je hkrati med najbolj vročimi in tako imenovanimi dopustnimi meseci. Zdaj, v času dopustov, so torej takšne kritične ocene, ki terjajo nujno in hitro ukrepanje, še toliko bolj neprijetne. Vendar takšnih al podobnih opravičil za odlašanje na podopustniške dni (n september in začetek jeseni) ne bi smeli iskati, sicer bo po navi deznem počitku takrat glabovol še večji. A. Žalar

Letovanje otrok ob morju

Obveščamo starše šoloobveznih otrok občine Kranj, da je v letovišču na otoku Ste njaku pri Puli še 80 prostih ležišč za letova nje otrok v času od 9. avgusta do 28. avgu sta. Letovišče je urejeno, za otroke skrb vzgojitelji in zdravstveni delavci, klima je blaga, sonca dovolj. Prijave sprejema do 31. julija Zavod za letovanje Kranj, Trg re volucije 1, stavba občinske skupščine, soba 206; tam dobe starši tudi vsa podrobnejša pojasnila.

Zavod za letovanja Kranj

Naročnik:

Stane Dolanc v Tanzaniji

Tantanijski predsednik Julius Nierere je v nedeljo sprejel v Dar es Salaamu sekretarja izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ Staneta Dolanca, ki mu je ob tej priložnosti izročil osebno poslanico predsednika Tita. Med daljšim in pristranim pogovorom sta izmenjala mnenja o mednarodnem položaju, o aktivnosti nevršenih držav in o najnovejšem političnem položaju v Afriki in Evropi. Ugotovila sta, da so odnosi med Jugoslavijo in Tanzanijo zelo dobri in da je še veliko možnosti za njihovo poglobitev.

Naložbe, ne podpora

Napredek manj razvitih in obmejnih območij je treba obravnavati v okviru razvoja Slovenije. Tako je poudarila komisija izvršnega sveta SRS. Strinjala se je z ugotovitvami, da nerazviti kraji ne potrebujejo socialne podpore, temveč več sredstev za investiranje. Tudi samoupravne interesne skupnosti naj bi več vlagale v infrastrukturo in druge dejavnosti, delovne organizacije z območij, kjer je premalo delovne sile, naj bi gradile industrijske obrate tam, kjer so presežki delavcev.

Komisija je tudi predlagala, naj bi bilo v srednjeročnem načrtu razvoja Slovenije zapisano bolj natančno, kaj bo treba narediti na obmejnih področjih. Proti tistim, ki družbenega dogovora o naložbah in razvoju ne bi spoštovali, pa bi bilo treba uvesti sankcije.

Dež prekinil žetev

Kljub različnim, predvsem pa vremenskim težavam, so v Vojvodini, Slavoniji in drugod v zadnjih dneh storili vse, da bi žetev pšenice kar najhitreje potekala. Na velikih poljih so delali podnevi in ponoči. Žal pa je v soboto popoldne silovito neurje spet prekinilo dela na poljih in še kar ugodne napovedi o letošnjem pridelku so se ponovno poslabšale. Nevihte so divjale v Vojvodini in južnem Banatu. Tudi v Slavoniji in Baranji so morali žetev prekiniti.

Srečanje ob meji

Pri vasi Strazimirovac, ki je okrog 40 km oddaljena od Surdulice, je bilo v nedeljo tradicionalno obmejno jugoslovansko-bolgarsko srečanje. Državno mejo so odprli ob 6. uri zjutraj in so jo zaprli 12 ur kasneje. Med srečanjem, ki se ga je udeležilo več tisoč ljudi z obeh strani meje, se je odvijal bogat in pester kulturni program.

V Makedoniji že trgajo

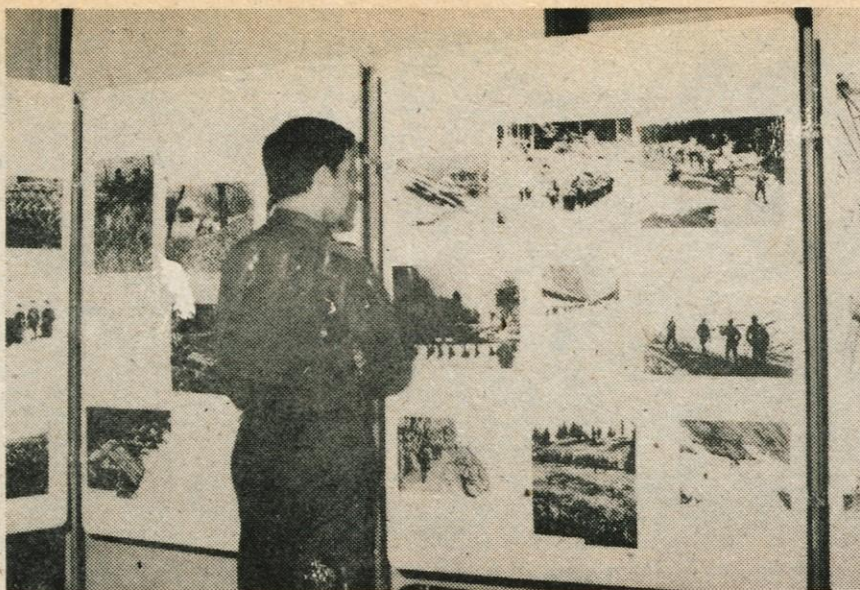
Na plantažah agrokombinata Tikev v Kavadarcih se je začela trgati najzgodnejše sorte grozdja, julijskega muškata. Obiranci so zaradi obilnega deževja spomladi in izredno toplega vremena v zadnjem mesecu, lahko začeli z delom deset dni prej kot navadno. Konec meseca se bo začela trgati tudi drugih sort grozdja. Računajo, da bodo letos natrgali v Makedoniji 21 milijonov kilogramov namiznega grozdja.

Dober začetek sezone

V Poreču so prijetno presenečeni nad ugodnim začetkom turistične sezone. Trenutno pri njih preživlja dopust več kot 50.000 gostov ali za tretjino več, kot v enakem času lani.

Ohridsko poletje

Na Samuilovi trdnjavi v Ohridu se je v soboto začela glasbenogledališka prireditev Ohridsko poletje, na kateri že 15 let sodelujejo umetniki iz domovine in tujine. Letošnja prireditev se je začela z recitalom Človekov boj v sodobni jugoslovanski poeziji.

RAZSTAVA V DOMU JLA — V soboto, 12. julija ob 10. uri dopoldne so v Domu JLA v Kranju odprli razstavo, posvečeno ustanovitvi 7. slovenske narodnoosvobodilne udarne brigade Franceta Prešerna. Razstava (odprta bo do 20. julija letos) v sliki in besedi prikazuje razvojno oziroma borbeno pot slavne partizanske enote in njene naslednice, ki v mirnem času nadaljuje tradicijo Prešernovcev. Organizator in pobudnik prikaza je skupina vojakov »Foto-pressa kluba pri V. P. 1098/36 v Bohinjski Beli. Hkrati je bil v soboto dopoldan v kranjski kasarni zbor vojakov, združen s krajskim programom, zvečer pa so v domu JLA pripravili tovariško srečanje. V kulturnem sporedu je sodeloval tudi kulturno-umetniški ansambel JLA iz Beograda. Navzoče sta zlasti navdušila znana pevca Senka Veletanlić in Zafir Hdzimanović. (ig) — Foto: J. Zaplotnik

Delovna pomlad

Škofjeloški sindikati tudi letos zelo aktivno posegajo v družbenopolitična in gospodarska dogajanja v občini. Takoj po opravljenih občinskih zborih osnovnih organizacij sindikata, so v začetku marca pregledali delo in sprejeli program dela za letos. Sestavili so ga na podlagi programov posameznih sindikalnih organizacij oziroma odborov. Zelo aktivno so se vključili v razprave o srednjeročnem razvoju občine. V vseh osnovnih organizacijah so pripravili javne razprave, na katerih so govorili o izgledeh za prihodnje v svoji temeljni organizaciji in v vsem gospodarstvu v občini.

Drugo področje, ki mu v zadnjem času posvečajo veliko pozornosti, je uveljavljanje ustave in njenih določil v temeljnih organizacijah zdru-

ženega dela. Najprej so o teh vprašanjih zelo široko razpravljali sindikalni odbori po posameznih panogah. O njihovih ugotovitvah je zatem razpravljalo tudi predsedstvo občinskega sindikalnega sveta. Ugotovili so, da so v nekaterih večjih organizacijah (LTH, Jelovica) že prešli na nove odnose tudi med posameznimi temeljnimi organizacijami in so ustavna načela že skoraj v celoti uresničili. V nekaterih, zlasti manjših delovnih organizacijah, pa so šele na začetku poti. Vzrok za to je treba iskati predvsem v pomanjkanju strokovnih delavcev, ki bi lahko pripravili vse potrebno za prehod na takšne odnose, kot jih zahteva ustava.

Da bi dobili natančno sliko, kako je z uveljavljanjem temeljnih organizacij in nasploh z uresničevanjem ustavnih določil, je občinski sindikalni svet poslal vsem temeljnim organizacijam poseben vprašalnik. Na podlagi odgovorov bo potem izdelal analizo in pripravil akcijski program.

Občinski sindikalni svet je tudi začel z akcijo za izgradnjo delavskega rekreacijskega centra na Sorški planini. Center naj bi zgradile delovne organizacije predvsem iz škofjeloške občine. Doslej se je odločilo za sodelovanje v konzorciju 11 delovnih organizacij.

V Škofji Loki so imeli tudi velike težave s podpisom samoupravnega dogovora o štipendiranju. Nekaj večjih, predvsem pa manjših delovnih organizacij, so zavračale sporazum s takšnim ali drugačnim izgovorom. Nekatere pa so sporazum podpisale, niso pa štipendijskemu skladu nakazovale prispevka. Zato so predstavniki občinskega sveta obiskali prizadete delovne organizacije in se neposredno s samoupravnimi organi še enkrat pomenili o pomenu sporazuma in nalogah štipendijskega sklada. Prepričani so, da z izplačevanjem štipendij ne bodo več imeli težav.

V zadnjem času pa so se sindikati skupaj z ZK in SZDL zelo aktivno vključili v razprave o stabilizaciji gospodarstva. L. B.

Odbor za proslavo domicilnih enot Škofja Loka

V torek, 22. julija 1975, bo v Dražgošah

proslava ob 30-letnici osvoboditve

Proslava povezuje

- udeležbo domicilnih enot Prešernove brigade, Škofjeloškega odreda, Gorenjskega vojnega področja, Udarne bataljona XXXI. divizije in Cankarjevega bataljona
- polaganje temeljnega kamna za spomenik dražgoški bitki
- predajo zastave mladinski brigadi Jugoslavije za pohod Po poteh AVNOJ-a in
- kulturni program

Slavnostni govornik bo Janko Rudolf, predsednik republiškega odbora ZZZ NOV Slovenije.

Po proslavi bo tovariško srečanje.

Vabimo preživete borce domicilnih enot in prebivalstvo Gorenjske, da se udeležijo te velike manifestacije bojne in revolucionarne tradicije NOB na Gorenjskem ob 30. obletnici osvoboditve.

Zbor domicilnih enot je ob 9.30 na prireditvenem prostoru.

NA SVIDENJE V DRAŽGOŠAH

ODBOR

Jesenice

Na zadnji seji skupščine krajevne skupnosti Dovje-Mojstrana so pregledali delo skupščine v prvem polletju. Na podlagi poročil o delu sveta krajevne skupnosti, delegacije krajevne skupnosti, potrošniškega sveta in splošne delegacije samoupravnih interesnih skupnosti so bili mnenja, da je delo dobro potekalo. Posamezne komisije v svetu dobro uresničujejo naloge, pestijo pa jih predvsem finančne težave. Govorili so tudi o nadaljnjem razvoju krajevne skupnosti Dovje-Mojstrana. Svet pri krajevni skupnosti je pripravil analizo potreb krajevne skupnosti v naslednjih letih. J. R.

Danes, 15. julija, se bo pri občinski konferenci ZSMS Jesenice sestala komisija za ljudsko obrambo in družbeno samozasčito. Člani bodo sprejeli delovni program za obdobje do konca leta, poleg tega pa bodo obravnavali naloge, ki jih čakajo v naslednjih mesecih. J. R.

Koordinacijski odbor družbenopolitičnih organizacij in krajevne skupnosti Dovje-Mojstrana je pripravil predlog za izvolitev novega odbora za splošni ljudski odpor. Novi odbor bo o nalogah ter o pripravi delovnega programa razpravljala na svoji prvi seji. Med drugim bo odbor ustanovil pododbor za področje Radovne, stike pa bo navezal tudi s sosednjimi krajevnimi skupnostmi. J. R.

Kranj

Minuli teden v četrtek je predsedstvo občinske konference Socialistične zveze Kranj izvolilo na prvi seji sedemčlanski izvršni odbor, štiri svete, deset koordinacijskih odborov, odbor za mednarodno leto žena in žirijo za priznanja OF.

V Kranju so v petek dopoldne temeljito ocenili najbolj aktualne gospodarske probleme v občini in se pogovarjali o nadaljnjih nalogah v gospodarstvu. Sestanek je sklical koordinacijski odbor za usmerjanje družbenopolitične aktivnosti za uresničevanje ciljev družbenoekonomske politike. Udeležili pa so se ga direktorji organizacij združenega dela, predsedniki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij iz organizacij združenega dela.

Uredniški odbor pri občinskem odboru zveze združenj borcev NOV Kranj je včeraj dopoldne novinarjem predstavil knjigo Pomniki narodnoosvobodilnega boja v kranjski občini.

Jutri dopoldne bo v Kranju regionalno posvetovanje o izhodiščih določanja prioritete cestnih del za srednjeročni plan 1976 do 1980. Posvet je sklical predsednik medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko Janez Varl. Udeležili pa se ga bodo predstavniki nekaterih gorenjskih ustanov in organov, predstavniki gorenjskih občinskih skupščin in republiške skupnosti za ceste.

V četrtek popoldne bo skupni sestanek skupine delegatov za področje gospodarstva in zbora občin. Udeležili se ga bodo tudi člani ostalih skupin delegatov iz kranjske občine in člani izvršnega sveta. Obravnavali bodo gradivo za 19. sejo zbora združenega dela in zbora občin republiške skupščine.

V četrtek ob 18. uri se bo v Kranju sestala upravni odbor društva prijateljev Oldhama. Razpravljali bodo o obisku članov mladinske kolonije iz Oldhama pri kranjskih družinah in o drugih srečanjih s kolonijo. A. Ž.

Radovljica

V Radovljici se je v začetku tega meseca sestala na drugi seji koordinacijski odbor za izgradnjo vzgojnovarstvenih in izobraževalnih objektov. Razpravljali so o gradnji šole v Begunjah in telovadnic v občini ter o gradnji vrtca v Radovljici. Potrdili so tudi finančni načrt sklada za gradnjo šol, vzgojnovarstvenih ustanov in posebnih šol za letos ter finančno poročilo o zbiranju in porabi sredstev sklada do 20. junija letos.

Včeraj dopoldne se je pri občinski konferenci Socialistične zveze v Radovljici sestala koordinacijski odbor za razvijanje revolucionarnih tradicij in proslav. Razpravljali so o programu prireditev ob letošnjem občinskem prazniku.

Na podlagi četrtkovskega sestanka (minuli teden) članov izvršilnih organov družbenopolitičnih organizacij in članov izvršnega sveta občinske skupščine, na katerem so se seznanili z uresničevanjem politike gospodarske stabilizacije v občini, se bodo danes popoldne sestali sekretarji osnovnih organizacij ZK, predstavniki osnovnih organizacij sindikata, predsedniki skupščin in svetov krajevnih skupnosti, predsedniki skupščin in izvršnih odborov samoupravnih interesnih skupnosti in predsedniki delavskih svetov OZD in TOZD iz radovljske občine. Razpravljali bodo o nalogah pri uresničevanju stabilizacije gospodarstva v občini. A. Ž.

V skladu z določili 26/II zakona o javnem obveščanju (Ur. l. SRS 7/73) objavlja Medobčinski svet SZDL za Gorenjsko v imenu občinskih konferenc SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Trzin kot ustanovitelj časopisa Glas

razpis za zasedbo delovnega mesta

**glavni urednik (direktor)
v ČP Glas Kranj**

Za navedeno delovno mesto se zahteva:

visoka izobrazba in tri leta delovnih izkušenj v uredniških poslih ali višja šolska izobrazba in osem let delovnih izkušenj v uredniških poslih,

da je državljan SFRJ,

da ni bil kaznovan za naklepno kaznivo dejanje,

da ima ustrezne družbenopolitične kvalitete in sposobnost organiziranja in vodenja.

Pismene vloge s kratkim življenjepisom, opisom dosedanjih zaposlitev in z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh od objave na naslov: Medobčinski svet SZDL za Gorenjsko, Trg revolucije 1, Kranj.

Gradis pred novimi nalogami

V delovnem kolektivu Gradiš — TOZD Jesenice je zaposlenih precej mladincev, med njimi največ iz sosednjih republik. Pred kratkim so člani osnovne organizacije ZSMS v kolektivu pripravili volilno konferenco, na kateri so posvetili največ pozornosti programski usmeritvi za prihodnje obdobje. Kot so na konferenci ugotovili, se člani osnovne organizacije srečujejo s precejšnjimi problemi: s premajhnim zanimanjem, z delom na terenu, precej težav pa povzroča precejšnja fluktuacija zaposlenih mladih delavcev. Na volilni konferenci so člani sprejeli delovni program za naslednje obdobje, izvolili pa so tudi novo vodstvo osnovne organizacije. V ko-

lektivu deluje tudi marksistični krožek in sicer v okviru osnovne organizacije ZSMS. J. R.

Priznanja za humanost

Na zadnji seji izvršnega odbora združenja društev invalidov Slovenije so podelili šest posebnih priznanj za izredno prizadevno pionirsko delo pri združevanju in uresničevanju varstva invalidov. Med šestimi, ki so v Sloveniji prejeli to priznanje sta dva iz Gorenjske in sicer Marica Potočnik, predsednica Društva invalidov Jesenice in Konrad Pauli, predsednik Društva invalidov Kranj. B. Blenkus

V teh dneh je Kranjska gora polna do zadnjega kotečka. Številni dopustniki so se odločili, da preživijo letni oddih prav v Kranjski gori, saj je prav tako kot v zimskih, privlačna tudi v poletnih mesecih. Kot izhodiščna točka nudi dovolj možnosti za izlete na Vršč, na Vitanc, do kopališča v Jasni in drugam. V Kranjski gori preživijo poletne dni največ Nemcev in Nizozemcev, med domačimi gosti pa največ Hrvatov in Srbov, ki se že leta in leta odločijo za Kranjsko goro ali okoliške kraje. Na sliki: prepoln Kompasov hotel. Foto: D. Sedej

Solidarnost z oškodovanci

Letošnje spomladansko deževje je močno prizadelo mnoge občane v škofjeloški občini. Dvema družinama v Martinju vrhu in v Dražgošah je plaz porušil hišo in sta se morali izseliti. Obilna moča in premikanje zemlje pa je najedlo še več hiš v Dražgošah, Lajšah, Martinju vrhu, Kopačnici, Davči in še nekaterih drugih krajih. Poleg tega pa so plazovi povzročili tudi škodo na cestah in drugih komunalnih objektih ter v nekaterih delovnih organizacijah. Komisija, ki je ocenjevala škodo, je izračunala, da je vodna ujma naredila za 10 milijonov in 5 tisoč dinarjev škode.

Da ne bi bila škoda še večja, je treba vse objekte sanirati do jeseni. Zato so družbenopolitične organizacije škofjeloške občine predlagale, naj bi nekaj denarja za kritje stroškov zbrali s pomočjo solidarnosti vseh delovnih ljudi v občini. Še ta mesec naj bi vse delovne organizacije delale eno prsto soboto, zaslužek pa namenile za oškodovane.

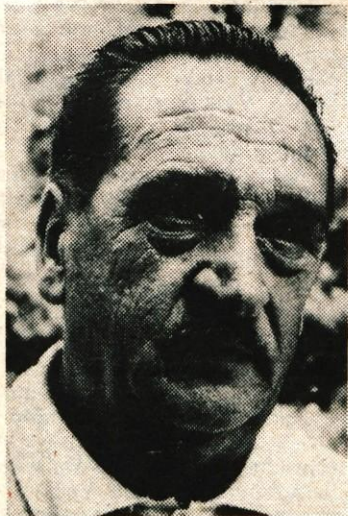
Na ta način bi lahko zbrali 1.350.000 dinarjev.

Doslej se je akciji odzvalo približno 25 delovnih organizacij od 85, kolikor jih je v občini. Alples iz Železnikov je prispeval 81.760 dinarjev, Lokainvest 4200 dinarjev, osnovna šola Peter Kavčič 11.490 dinarjev, Peks 8040 dinarjev itd.

Na sedežu škofjeloških družbenopolitičnih organizacij pa so povedali, da vse delovne organizacije niso pripravljene sodelovati v akciji. Sodelovanje so popolnoma odklonili v podjetju Remont gradnje žiri in v Mizarskem podjetju žiri. Etiketa iz Žirov in Tehnica iz Železnikov pa sta predlagali, da bi denar nakazali namesto v skupen sklad, kar domači krajevni skupnosti. GG Škofja Loka in Šešir sta odgovorila, da nameravata denar porabiti za kritje škode, ki jo je voda povzročila njihovi delovni organizaciji.

Družbenopolitične organizacije menijo, da je akcijo treba izpeljati enotno in ves denar zbrati v enem skladu. L. B.

Ob 30. obletnici osvoboditve Zastava na stolpu

na področju dela gradu, okrog šole in na Rečici.

»Spominjam se, da sva naletela na tri patrulje. Eni sva za las ušla. Jože se je skril pod klop, na kateri so potem kot nalašč gestapovci še malo posedeli, jaz pa sem skočil za neke butare v koprive. Akcijo sva potem uspešno opravila. Vso noč nisem zatisnil očesa, zjutraj pa sem se malo kasneje odpravil ven.

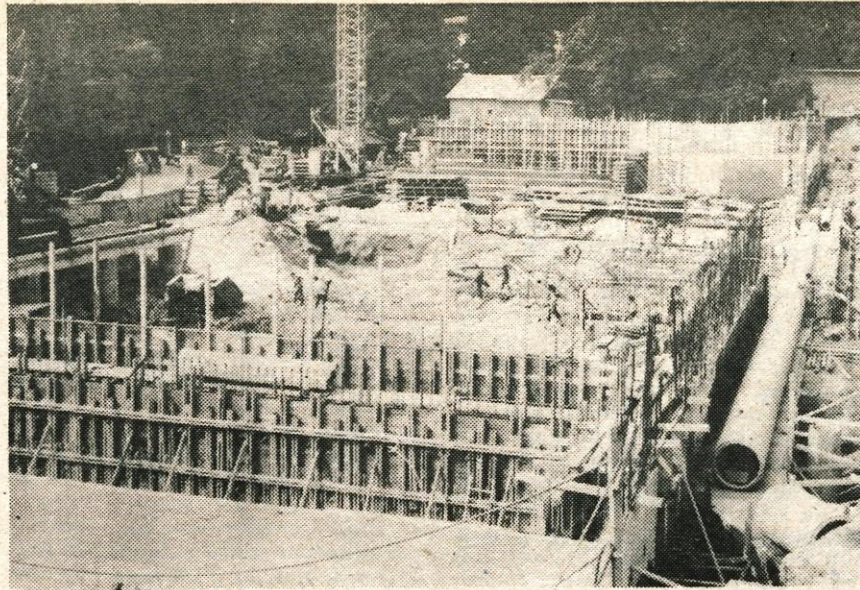
Na Bledu je bilo takrat v ozračju nekaj smešno grozljivega. Nemci se prvi hip niso niti zavedli. Šel sem ravno mimo nemškega oficirja, ki je drugemu kazal vrh stolpa na grajskem kopališču, kjer je še vedno vihrala sovjetska zastava, nemška pa je bila v vodi. Zdi se mi, da sta se prvi hip oba oficirja zasmejala, vendar ni minila ura, ko so Nemci že besneli. Mislili so, da so to akcijo naredili partizani. Bili so jezni, da se je to zgodilo v gestapovskem središču.

Čez nekaj mesecev nas je potem nekdo izdal in so nas vse zaprli v Begunje. Vendar smo se, če se ne motim, tudi vsi srečno rešili zaporov.

Stanko je še nekaj časa delal doma za partizane. Potem pa je bil maja 1943. leta spet izdan in hitro se je moral umakniti v ilegalo.

»Sel sem v partizane na Pokljuko in bil kasneje na Mežakliji komandir minerske čete. Potem sem se premaknil pod Stol, kjer sem bil komandir druge čete bataljona Koroškega odreda vse do septembra 1944. Od takrat naprej pa do osvoboditve pa sem bil komandant mesta Tržiča. Delovali smo v glavnem v dolini Puterhofa.

Osvoboditev je Stanko dočakal v bolnišnici. Že dober mesec pred kapitulacijo, sovražnika je namreč hudo zbolel in komaj preživel. Po osvoboditvi pa se je po vrnitvi iz vojske zaposlil in delal nazadnje v Komunalnem podjetju. Aktivno je delal tudi v različnih družbenopolitičnih organizacijah na terenu. Čeprav mu usoda (tudi po vojni ni bila ravno naklonjena, pravi da je zadovoljen in da se dobro počuti. Včasih je zelo rad kegljal na ledu, zdaj pa so njegovo razvedrilo sprehodi in nabiranje gob. A. Zalar

Čeprav je bila vrsta polemičnih razprav o gradnji novega Park hotela, so potem, ko je bilo dokončno odločeno, da novi Park hotel bo na isti lokaciji kot je bil prejšnji, zdaj nekateri že nestrpno pogledovali na gradbišče. Menili so, da bi izvajalci in investitor morali vsaj zdaj pohiteti, ker so zaradi razprav tako in tako že zgubili precej časa. Zadeva pa vseeno ni bila tako enostavna. Treba je bilo namreč uskladiti načrte. Ti so kot kaže zdaj toliko izpopolnjeni, da je novi Park hotel že začel »rasti«. Nekateri je tudi skrbelo, da gradnja ne bo le preveč motila turistične sezone. Izkazalo se je, da turisti gradbišče ne moti. Zato si zdaj najbrž eni in drugi želijo, da bi bil hotel čimprej gotov. — Foto: A. Zalar

S čistimi računi med delovne ljudi

Z dograditvijo manjkajočih prostorov pri osnovni šoli heroja Grajzerja, vrtca v Križah in s popravilom podružničnih šol v Kovorju in Podljubelju bodo v tržiški občini prihodnje leto izpolnjene obljube, dane ljudem ob referendumih leta 1968 in 1972 — Ustvarjanje pogojev za celodnevno šolo — Tvrno sodelovanje občanov in organizacij

Doseči boljše kakovost pouka in primernejšo razporeditev osnovnih šol, omogočiti boljše opremljenost šolskih učilnic in boljše delovne pogoje za učitelje in učence, zmanjšati ponavljanje in osip ter zagotoviti popolnejše varstvo predšolskih otrok so bili razlogi, da so v Tržiču začeli leta 1969 plačevati delovni ljudi in delovne organizacije samoprispevek za gradnjo in popravila šol in vrtcev, soglasno izglasovan na referendumu. Ko se je prvi samoprispevek iztek, so se v Tržiču odločili za drugega, ki se tudi že nagiba v drugo polovico.

Veliko se je od leta 1969 dalje spremenilo v osnovnem šolstvu in otroškem varstvu tržiške občine. Preurejena sta bila vrtca na tržiškem gradu in v Bistrici pri tovarni Peko, za kar je bilo potrošenih 643.085 dinarjev. Popravljeni so bile podružnične osnovne šole v Lešah, Dolini in Lomu, za kar je bilo potrebnih skupaj 117.275,25 dinarjev, in zgrajena nova sodobna šola v Križah, ki je veljala 6.919.315 dinarjev. Konec leta 1973 je zrasla nova osnovna šola tudi v Bistrici pri Tržiču, ki je stala 13.281.442 dinarjev. Bistriška osnovna šola je v marsičem podobna kriški šoli. Letos bodo urejena tudi zunanja igrišča. Načrtovana so tako, da jih bo moč uporabiti tudi za druge večje športne prireditve. Lani je bil zgrajen v Bistrici tudi nov vrtce, stal je 4.631.084 dinarjev, in popravljena osnovna šola Podljubelju, za kar je bilo potrebnih 170.000 dinarjev.

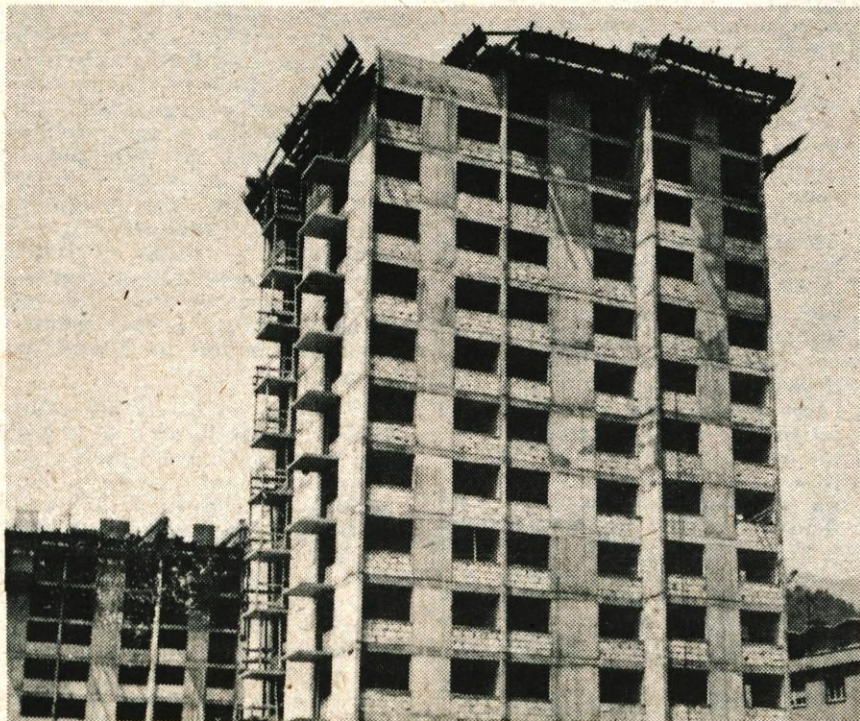
Letos in prihodnje leto bo program gradenj in popravil osnovnih šol in vrtcev v tržiški občini zaključen. Po zadnjem usklajevanju programa in sklepu skupščine, da se nameni stara osnovna šola heroja

Bračiča za družbene dejavnosti, bodo zgrajeni pri osnovni šoli heroja Grajzerja dodatni prostori, zgrajen nov vrtce v Križah in popravljeni osnovni šoli v Kovorju in Podljubelju. S tem bodo ustvarjeni pogoji za eno in pol izmzenski pouk, čeprav imata osnovni šoli v Križah in šola heroja Grajzerja uspoštevajoč načrtovan prizidek že osnovne pogoje za celodnevno šolo. Postopoma, predvsem pa s popravki šolskih okolišev, bo to mogoče urediti v vsej občini. Ob tem kaže upoštevati umno gradnjo novih šol v Križah in Bistrici, kjer je mogoče, brez škode za pouk, graditi dodatne prostore!

Novi prostori pri Grajzerjevi šoli bodo merili 380 kvadratnih metrov in veljali 3.500.000 dinarjev. Za vrtce v Križah pa že tečejo raziskave. Na osnovi ankete sodeč je zanj veliko zanimanje, saj je kar 150 staršev izjavilo, da bi bilo takoj pripravljenih pustiti malčke varstvu v vrtcu. Sodelovanje staršev je graditeljem v pomoč, obenem pa kaže upoštevati predlog osnovne šole, da bi bili kuhinja, ogrevanje in zunanji prostori skupni za vrtce in šolo. To utegne gradnjo poceniti in omogočiti na ta račun večji objekt. Popravili kovorske in podljubeljske šole pa bosta stali okrog 350.000 dinarjev.

V Tržiču osnovna sredstva za začetek zadnje etape gradnje imajo, zato bodo akcijo sprožili še letos in izkoristili čas in denar. Novi in popravljeni objekti bodo konec prihodnjega leta naredili. To pomeni, da bo program uresničen že pred iztekom samoprispevka in vrnjena posojila, kar je novo potrdilo uspešnosti dela odbora za gradnjo šol in vrtcev ter zaupanja, ki so mu ga dali delovni ljudje, za katere trošenje združenega denarja ni skrivnost!

J. Košnick

Novi stolpnici ob Koroški progi na Jesenicah gradi gradbeno podjetje Sava z Jesenic. Stanovanja v njih bodo odkupile delovne organizacije ter občinski solidarnostni sklad. Foto: F. Perdan

stolpec za upokoјence

LETOVANJA TUDI ZA UPOKOЈENCE

Mnoge delovne organizacije na svoje nekdanje upokoјene člane kolektiva mislijo skoraj tako, kot da so še vedno v kolektivu. Ne le, da se večina delovnih organizacij upokoјencev spomni ob novem letu s sprejemom, obdaritvijo in podobnim, zanje skrbje tudi med letom. Posebne pozornosti so deležni invalidski upokoјenci; socialna služba tovarne Sava je prav pred kratkim obiskala vse svoje nekdanje invalidsko upokoјene člane, se pozanimala, kako živijo, povprašala po problemih in o možnostih, da bi jih skupno poskušali reševati, če drugače ne, pa vsaj z nasvetom, kam naj se obrnejo.

Upokoјenci, ki so prej delali v Savi, dobijo tudi že nekaj let regres za letovanje tako kot sicer člani kolektiva. Pomagajo jim tudi pri plačilu oskrbnega dne na letovanju, če so družinske razmere takšne, da to opravičujejo. Pri izbiri letovanja pa imajo enake možnosti kot člani kolektiva; tako je tudi v vseh tistih delovnih organizacijah, ki organizirajo letovanja za svoje upokoјence.

KOLIKO BO ZAVAROVANCEV IN UPOKOЈENCEV?

Konec leta 1974 je bilo v Sloveniji 720.498 aktivnih zavarovancev in 197.623 upokoјencev, od tega je bilo skoraj 96.000 starostnih upokoјencev, 50.000 invalidskih in 51.000 družinskih. Tako je prišel en upokoјenec na 3,5 aktivne zavarovance. Razmerje med številom aktivnih zavarovancev in številom upokoјencev je približno enako že nekaj let. Predvideno je, da bo v naslednjih petih letih znašal poprečni prirast starostnih upokoјencev na leto 3,2 odstotka, družinskih 4 odstotke ter invalidskih 4,2 odstotka. Prirast števila invalidskih upokoјencev naj bi bil nekoliko manjši kot v preteklih petih letih predvsem zaradi večjih preventivnih ukrepov in večje skrbi za ustrezno rehabilitacijo in zaposlovanje delovnih invalidov. Tako naj bi bilo leta 1980 nekaj več kot 244.000 upokoјencev, od tega 114.000 starostnih, 64.000 invalidskih in 65.000 družinskih.

Sedanje razmerje med vrednostjo pokojnin in osebnimi dohodki je takole: starostne pokojnine so v poprečju 66 odstotkov od poprečnih osebnih dohodkov, invalidske 50 odstotkov in družinske 43 odstotkov. V naslednjih petih letih se predvideva nekoliko ugodnejše razmerje med pokojninami in osebnimi dohodki: tako naj bi starostne pokojnine znašale od 68 do 69 odstotkov poprečnega osebnega dohodka, invalidske od 52 do 53 odstotkov in družinske od 45 do 46 odstotkov.

POSEBNA PRIZNANJA

Sredi junija je predsedstvo republiškega odbora Društva upokoјencev Slovenije slovesno podelilo častne listine več podružnicam, pevskim zborom in posameznim odbornikom kot priznanje za vestno in dolgoletno delo v korist upokoјencev. Na Gorenjskem so ta priznanja dobile podružnice DU Jesenice, Kranj, Domžale in Škofja Loka; odborniki s častnimi listinami pa so: Franc Logonder, Anton Pirc in Milan Zakelj iz Škofje Loke. Jože Vidic iz Žirovnice in Tine Zen z Jesenic.

IZPLAČEVANJE SE NE PREKINE

Vprašanje: ali se v primeru, da gre upokoјenec na prestajanje zaporne kazni, izplačevanje pokojnine ustavi?

Odgovor: res je bilo pred časom s predpisi o pokojninski invalidskem zavarovanju določeno, da se pokojnina upokoјencu na prestajanju zaporne kazni ne izplačuje. Po letu 1957 pa se je ta določba spremenila in v sedanjih predpisih ni določbe, po kateri se upokoјencu na prestajanju zaporne kazni ne bi izplačevala njegova pokojnina.

Kritična ocena stanja v loškem gospodarstvu

V torek, 8. julija, je bila v Škofji Loki seja občinske konference ZK Škofja Loka. Poleg članov konference sta seji prisostvovala tudi sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Ludvik Kežar ter član CK ZK Slovenije Drago Ščernjavič.

Sekretar komiteja občinske konference ZK Škofja Loka Janez Jemec je najprej ocenil družbenopolitična in gospodarska gibanja po 4. seji CK ZKS v škofjeloški občini. Gospodarska gibanja v zadnjih mesecih niso niti najmanj ugodna, je dejal. Vzrokov za tako stanje pa ni težko najti. Pretežno predelovalna industrija v škofjeloški občini je namreč močno vezana na uvoz, izvoz pri večini podjetij pa močno zaostaja za planskimi predvidevanji. V loški komuni pravno formalno sicer ni nepokritih investicij, če pa investicije gledamo v širšem smislu, pa je potrebno pripomniti, da je tudi vsaka naložba v neprodano proizvodnjo nepokrita investicija. Takih primerov pa ni malo. Na žalost se marsikje še vedno pojavlja miselnost, da si je v določenih primerih mogoče zagotoviti boljše možnosti za gospodarsko razvojo skozi »stranska vrata«, in to ne glede na to, da s takim ravnanjem izpodkopavamo stabilnost celotnega gospodarskega sistema. Tudi podatki zavoda za zaposlovanje kažejo, da se v občini Škofja Loka ne upošteva dogovor o rasti zaposlovanja. In ne nazadnje, je dejal Janez Jemec, tudi že izvedeni in še ne izvedeni integracijski procesi povzročajo neverjetno veliko težav. Zakaj? Težave so predvsem subjektivne narave. Pojavlja se namreč še vedno nezaupanje, privatno lastniški način razmišljanja. Tako stanje kaže na to, da niti pravne, niti vsebinske funkcije temeljnih organizacij združenega dela še vedno niso dobro poznane, nekateri pa jih zavestno obhajajo ter izigravajo.

Ker je politika gospodarske stabilizacije prioriteta naloga in dolžnost vseh družbenopolitičnih organizacij, so se pred dnevi na skupni seji sestali člani občinskega komiteja ZK, predsedstva občinske konference SZDL ter predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Pri predsedstvu občinske konference SZDL so sklenili ustanoviti poseben koordinacijski odbor za spremljanje in izvajanje stabilizacijskih ukrepov v občini.

Za škofjeloško občino je značilno, je dejal Janez Jemec, da je le manjše število organizacij združenega dela, ki imajo v svojem sestavu temeljne organizacije združenega dela. Hkrati pa je na loškem področju precej TOZD-ov kot dislociranih obratov. Za ene in za druge je značilno, da v preteklem letu niso posvečali uresničevanju ustave potrebne pozornosti.

Delovanje skupščinskega sistema se je uteklo hitreje. Meje med pristojnostmi izvršnega sveta in občinske skupščine so bile hitro določene. Zbori skupščine vse pogostejše zasedajo ločeno. Sedanje stanje pa jasno kaže, da bo za nekatera področja potrebno povečati število članov izvršnega sveta. Bolj problematično pa je v občini Škofja Loka delo posameznih delegacij. Osnovne organizacije ZK čisto omenjajo njihovo nedelavnost, opozarjajo na veliko opravičevanje za sestanke delegacij, na slabo povezavo med samoupravnimi organi in delegati.

Za razrešitev vseh problemov je brez dvoma odločilnega pomena hitro reševanje kadrovskih vprašanj. Trenutno kadrovsko stanje ni ugodno in se na mnogih področjih razhaja s potrebami. Do prihodnjega leta bo zato potrebno bolj natančno spoznati kadrovske potrebe v združenem delu ter pravočasno začeti z intenzivnejšim kadrovskim usmerjanjem. V škofjeloški

občini trenutno prejema štipendije iz združenih sredstev 383 dijakov in študentov. Nekateri od teh dobivajo to štipendijo kot dodatek k štipendiji iz organizacij združenega dela, če ta ne zadošča za pokrivanje življenjskih stroškov.

V nadaljevanju je sekretar komiteja občinske konference ZK Škofja Loka Janez Jemec spregovoril še o izobraževanju in usposabljanju članov ZK. Menil je, da je bilo temu v preteklosti namenjene veliko pozornosti.

Člane konference so nato podrobno seznanili s sedanjim stanjem v loškem gospodarstvu člani občinskega izvršnega sveta.

Obdobje po sprejetju nove ustave je še relativno kratko, je dejal nato sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Ludvik Kežar. V letu dni so bili napravljeni ogromni premiki, dosežen je bil velik napredek. Toda uresničevanje nove ustave je in ostaja naloga celotne naše generacije. Vsaka organizacija združenega dela ter temeljna organizacija združenega dela pa mora, da bi se gospodarstvo stabiliziralo, čimprej oceniti svojo politiko uvoza in izvoza ter razmejitev uvoza in izvoza med vzhodom in zahodom.

Nato so člani konference sklenili, da morajo vse delovne organizacije do konca julija izdelati svoje stabilizacijske programe.

Ko so navzoči na konferenci spregovorili o izobraževanju in vzgoji odraslih občanov v okviru Delavske univerze Škofja Loka, so menili, da je čimprej potrebno podpisati družbeni dogovor o družbenem izobraževanju v občini. Nosilci akcije naj bi bili Delavska univerza, družbenopolitične organizacije ter občinska izobraževalna skupnost. V prihodnjih letih pa bo potrebno ob reševanju prostorskih problemov srednjih šol enakopravno reševati tudi prostorske probleme Delavske univerze.

Nazadnje so člani konference izglasovali še dopolnitev statutarnega sklepa občinske konference ZK Škofja Loka.

J. Govekar

POPRAVEK

V petkovi številki GLASA smo službenemu oglaševanju Kovinskega podjetja Kranj na 5. strani pomotoma dodali znak Komunalnega obrtnega in gradbenega podjetja Kranj. Za neljubo pomoto se obema prizadetima strankama opravičujemo.

Preprečiti zaostajanje

V Trzinu že nekaj let ugotavljajo, da so bili doseženi gospodarski rezultati boljši od pričakovanih, vendar predvsem zaradi usihajoče investicijske dejavnosti opozarjajo na grozečo stagnacijo

Ob ocenjevanju letnih gospodarskih dosežkov so občinska skupščina in družbenopolitične organizacije Trzina najmanj dve leti nazaj ugotavljale, da so bile napovedi v začetku leta precej črnogledne, rezultati ob koncu leta pa so pokazali razveseljivejšo sliko. Tako je bilo predlanskim, tako lani, skorajda enaki zaključki pa so bili povedani tudi letos ob ocenjevanju lanske gospodarske uspešnosti. Vendar so bila letos v primerjavi s preteklimi leti ostrejša opozorila na pomanjkljivosti, ki utegnejo v prihodnjih letih oslabilo predvsem reproduktivno sposobnost gospodarstva najmanjše gorenjske občine.

Upoštevali so lanske podatke primerjane s predlanskimi se ni treba na prvi pogled posebej vznemirjati. Celotni dohodek se je povečal za 46 odstotkov, amortizacija za 40 odstotkov, dohodek za 36 odstotkov, družbeni proizvod pa za 37 odstotkov, čeprav je bilo planirano le 17 odstotno povečanje. Res so se tudi porabljena sredstva povečala za skoraj 49 odstotkov in s tem prizadela ekonomičnost poslovanja, vendar le-ta še ni kritična.

Marsikaj povzame tudi lanski pregled delitve dohodka. Zakonske obveznosti so predvsem na račun novega financiranja skupne in splošne porabe porasle za 131 odstotkov (!), osebni dohodki pa nominalno za 30 odstotkov, realno pa za 24 odstotkov. Skladi so se sicer povečali, vendar so bili predvsem poslovni lani še bolj siromašni kot predlanskim. To nujno zmanjšuje obseg vlaganj, ki jih v Trzinu usmerjajo predvsem v obratna sredstva in manj v osnovna. Opirajo se večinoma na lastna sredstva, saj so tako kratkoročna, srednjeročna in še posebej dolgoročnejša posojila pičila. Ugotovitvi v prid govorijo podatki, da gre v trziški občini za investicije pičlih 12 odstotkov družbenega proizvoda (na Gorenjskem 16), da je v Trzinu 63 odstotkov osnovnih sredstev odpisanih (na Gorenjskem 55), da je v regiji trikrat več posojil kot na trziškem in da so posojila na delovno mesto na Gorenjskem petkrat večja kot v trziški občini. Ponašanje trziškega gospodarstva, ki nima nepokritih investicij in si nalaga razširjeno reprodukcijo v glavnem na lastna ramena, je resda v skladu s stabilizacijskimi prizadevanji, vendar se utegnejo kmalu pokazati negativne plati, ki bodo iz leta v leto očitnejše. To obenem pomeni, da mora trziški delavec, katerega osebnostni prejemki so

letos na lanskem republiškem povprečju (2800 dinarjev) več delati za manjši učinek, čeprav so lanski podatki za družbeni proizvod na zaposlenega, ekonomičnost, rentabilnost in stopnjo dobička ugodnejši od povprečnih gorenjskih.

Čeprav so letošnji podatki še precej varljivi in bo treba na realnejšo in vsestransko utemeljeno analizo počakati še nekaj časa, končna slika le ne bo tako črna, kot je bilo slišati v začetku letošnjega leta. Kali nelikvidnosti se pojavljajo predvsem zunaj občine, zunanjetrgovinska menjava se giblje v pričakovanih okvirih, enako pa velja tudi za zaposlovanje, ki kaže v Trzinu drugačen obraz kot drugje na Gorenjskem. Prekoračenega zaposlovanja v trziški občini ni srečati. Pogostejše je pomanjkanje delavcev. Slišati je bilo podatek, da bi na primer samo v Peku potrebovali več kot 100 delavcev.

Problem investicij pa ostaja. Trziško gospodarstvo se je odločilo združeno poseči na to področje in premakniti, kar se premakniti da. Seveda bo treba najti in zainteresirati tudi banko, ki bo voljna razširjeno reprodukcijo podpreti. Gospodarstvo ima razvojne programe, vredne milijone dinarjev in očitki izpred let, da so programi rana trziškega gospodarstva, ne držijo več. Obilo je tudi pripravljenosti za delo, zato še bolj bode v oči primer, ki kroži med gospodarstveniki, da Peko, kljub ponujanju 70-odstotni soudeležbi, ni dobil posojila!

J. Košnjek

V Podlublju v trziški občini so delavci Cestnega podjetja iz Kranja pred dnevi položili zadnje metre asfaltne prevleke na krajevnih cestah. Krajanje so prispevali približno polovico vseh sredstev, polovico pa jih je doteklo iz negospodarskih investicij. Po predračunu naj bi vsa dela veljala okrog 360.000 din, vendar so v letu dni stroški narasli za skoraj 100.000 din. Z akcijo asfaltiranja krajevnih cest so prebivalci Podlublja začeli že v začetku lanskega leta. (-jg). — Foto: F. Perdan

Temeljna telesnokulturna skupnost Tržič

razpisuje prosto delovno mesto

sekretarja

za nedoločen čas

Pogoji za sklenitev pogodbe o delu so naslednji:

- visoka, višja ali srednja šolska izobrazba, zaželena iz športne smeri,
- da imajo organizacijske sposobnosti, pravičen odnos do dela in samoupravljanja,
- da so moralno in politično neoporečni.

Poskusno delo je 3 mesece.

Osebnih dohodkov po sporazumu.

Pismene ponudbe in dokazila o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo na naslov: Temeljna telesnokulturna skupnost Tržič, p.p. 52, 64290 Tržič, do 10. avgusta 1975.

Udeležence razpisa bomo obvestili po 15 dneh, ko bo sprejet sklep o izbiri kandidata.

TTKS Tržič

Uvoz in izvoz

Rezultati izvoza in uvoza v prvih petih mesecih letošnjega leta so v jeseniški občini precej kritični in kažejo, da se ne uresničuje politika smernic SRS in družbenega načrta občine. Zato so se pri občinski konferenci SZDL na Jesenicah odločili, da v okviru na novo ustanovljenega koordinacijskega odbora za uresničevanje ciljev družbenoekonomske politike deluje tudi posebna delovna skupina, ki bo analizirala problematiko in sprejela ustrezne ukrepe.

Družbeni načrt občine predvideva, da se bo izvoz blaga letos povečal za 10 odstotkov. Vendar pa so zaradi neugodnih mednarodnih ekonomskih odnosov zaradi nekaterih objektivnih težav in zaradi drugih problemov jeseniške »izvozne« delovne organizacije (Železarna, LIP Bled TOZD Mojstrana in Lesno galanterijsko obrat) v prvih treh mesecih letošnjega leta izvozile za 47 odstotkov manj kot lani v enakem obdobju. V petih mesecih letošnjega leta pa se je izvoz v primerjavi z lanskim letom v jeseniški občini zmanjšal za 50 odstotkov.

Železarna Jesenice je izvozila vrednostno za 54 odstotkov manj, količinsko pa za 54 odstotkov manj, kar je posledica velikih naročil in obveznosti na domačem trgu in novih obveznosti za lastne potrebe. Na zmanjšanje izvoza je vplivala tudi manjša konkurenčna sposobnost naših izdelkov, saj so domače prodajne cene za okoli 20 odstotkov višje od izvoznih cen na tujih tržiščih. Železarna je lani dosegla skoraj 50 odstotkov celotnega letnega izvoza predvsem zaradi nesigurnega zunanega tržišča ter stalne spremembe cen.

LIP Bled TOZD Mojstrana je izvozila samo za 1000 dolarjev, medtem ko je v enakem obdobju lani izvozila za 65.000 dolarjev. Izvozniki proizvod so furnirana vrtna krila s podboji, ki so jih prodali v sosednjo Avstrijo. Ta delovna organizacija ima precejšnje težave tudi zaradi slabe konkurenčne sposobnosti, ki jo povzročajo visoki stroški zaradi

uvoza reprodukcijskega materiala in nizkih cen na tujih tržiščih. Njeni izdelki so izpostavljeni izredno hudi konkurenci. V začetku prihodnjega meseca bo ta organizacija izvozila za 100.000 dolarjev svojih izdelkov na Madžarsko.

Tehnični biro Jesenice je izvozil za 162.000 dolarjev s tem, da je izdelal projekt za delavniške načrte za hladno valjarno v Demokratični republiki Nemčiji. V Lesnogalanterijskem obratu so izvozili za 19.000 dolarjev. Vsekakor je največji »izvoznik« Železarna z letošnjimi milijoni in pol dolarji.

Vendar pa so podjetja, ki izvažajo, znatno pod predvidenimi plani izvoza, zato bo treba nujno sprejeti dodatne ukrepe za pospeševanje izvoza.

UVOZ VEČJI ZA 73 ODSOTKOV

Uvoz jeseniške Železarne se je v prvih petih mesecih povečal za 74 odstotkov, uvoz brez opreme pa za 72 odstotkov. Železarna mora vlagati velika dodatna sredstva za uvoz reprodukcijskega materiala za svoje nemoteno delovanje. Večja vrednost uvoza je predvsem posledica povečanih cen na svetovnem tržišču. Zaradi izredne konjunkturalne domači proizvajalci fero-legur in barvnih kovin velikokrat ne nudijo svojih proizvodov v zadostni količini in jih raje izvažajo. To povzroča občasno skoraj nepremostljive težave pri oskrbovanju osnovnih metalurških obratov. Skoraj za večino proizvodov beleži svetovno tržišče rekordne cene, stopnja povečane akumulacije je na strani surovine.

Kljub vsem težavam pa se bo morala Železarna bolj usmeriti na domače tržišče in racionalnejše izkoriščati uvožene surovine.

V lesno-predelovalni organizaciji TOZD Mojstrana se je uvoz znižal za 86 odstotkov, kar je precej razveseljivo. Vendar pa ta podatek ni najbolj realen, ker je dobila organizacija lani večjo pošiljko materiala, ki ga je uporabljala še letos.

D. Sedej

Alpina tovarna obutve Žiri, n.sol.o.

sprejme

več delavcev — delavk

za delo v proizvodnji obutve v Žireh in v obratu v Gorenji vasi.

Pogoji dela in osebni dohodki so primerni. Poskrbljeno je za prehrano med delom in prevoz na delo in z dela. Delo je primerno tako za ženske kot moške.

Pismene prijave sprejema kadrovska služba Alpine tovarne obutve Žiri, Stara vas 23, p. Žiri 64226. Lahko pa se tudi osebno zgledate v kadrovske službi vsak dan od 6. do 14. ure.

Praznovanje v znamenju uspehov in jubilejev

Prek pet tisoč prebivalcev krajevnih skupnosti Bled bo v prihodnjih dneh slavilo krajevni praznik. Letošnje praznovanje pa so združili še s 30-letnico osvoboditve, 90-letnico delovanja gasilskega društva in 20-letnico občinske gasilske zveze. V počastitev teh jubilejev in krajevnega praznika so za prihodnje dni pripravili vrsto prireditev.

Sicer pa Bled letos praznuje pod vtisom uspele akcije Očistimo naš

Bled, ki so jo aprila meseca izvedli na pobudo krajevnih skupnosti in krajevnih konference socialistične zveze. Čeprav je akcija že takrat dobro uspela, še ni končana. Nadaljevali jo bodo z nakupom smetnjakov in kontejnerjev. To pa ni edina akcija in uspeh, ki so jih med dvema krajevnima praznikoma dosegli na Bledu. Spomnimo se, da je krajevna skupnost uredila več makadamskih cest in da je Bled nenazadnje močno

spremenil svojo podobo z novim umetnim drsališčem, s porušenjem nekdanjega hotela Petran in Park hotela in z otvoritvijo novega golf igrišča.

Umetno drsališče sicer še ni gotovo, je pa v letošnji zimi vseeno uspelo vsaj do neke mere poživiti dokaj mrtvo turistično sezono. Park hotel, ki se je zrušil v začetku leta je sicer še nekaj časa dvigoval precej prahu, vendar so danes na Bledu zadovoljni, da bo zrased nov objekt. Želijo si le, da bi bil gotov čimprej in da bi tudi v prihodnje dobili še kakšno novo turistično posteljo. Golf igrišče, kakršno je na Bledu, je edino v državi. In trenutno so ob njem uredili tudi bife, ki bo posloval začasno, dokler ne bo urejena celotna stavba.

Od pomembnejših pridobitev ne moremo mimo štirih novih blokov na Jaršah in gradnje telovadnice, ki bo kmalu gotova. Ko bo zgrajena, bo hkrati razbremenjena tudi telovadnica TVD Partizan in bo v domu več prostora tudi za druga društva. In ko je že beseda nanesla na društva, omenimo, da uspešno deluje kulturno umetniško društvo Bled. Ima več sekcij: pevski zbor, likovno sekcijo, folklorno in recitatorsko skupino. Čeprav je to eno najmlajših društev v krajevni skupnosti, vseeno lahko pripravi kvalitetni kulturni program za še tako pomembno prireditev ali praznovo.

In ko že govorimo o praznovanju in uspehih ne moremo letos mimo jubileja gasilskega društva Bled. Ustanovljeno je bilo 6. maja 1885. Za požarno brambo je takrat zbral nekatere prostovoljce Anton Hudovernik. V društvo so se vključili tudi hotelirji in lastniki letovišč. Prvi načelnik društva pa je bil hotelir Mallner. Danes ima društvo okrog 150 aktivnih in podpornih članov in je eno najbolj delovnih in najbolj uspešnih v občini. Prav v zadnjih letih so močno izpopolnili opremo, tako da imajo zdaj tri brizgalne, avtocisterne in drugo. Usposobljeni pa so tako, da se zbero že v treh minutah po sporočilu o požaru. Omenimo še to, da bodo v soboto, 19. julija, na slavnostni seji društva ob 19. uri podelili priznanja in plakete, na svečani akademiji ob 20. uri pa bo gasilsko društvo Bled dobilo občinsko javno priznanje.

Največjo spremembo je krajevna skupnost v začetku tega leta nedvomno doživela na samoupravnem področju. Takrat je bila prva seja skupščine krajevnih skupnosti, ki je potem izvolila komisije in svete. Danes, pol leta po novi organiziranosti, se že kažejo prvi uspehi. Vse komisije imajo delovne programe, najpriaznejša pa je komisija za komunalno urejanje. Razen tega ima krajevna skupnost izdelan program večjih investicij kot so: asfaltiranje cest, razširitev parkirnih prostorov in podobno. Nekatere od teh akcij bi uresničili že letos, vendar zaradi neurejenega financiranja krajevnih skupnosti niso imeli materialnih možnosti.

Ne glede na to pa Bled ima in bo imel vablivo turistično ime, znano doma in v tujini. Turistični delavci si še posebej prizadevajo, da bi bil kraj še bolj poznan in čim bolj zanimiv. Letos so spet izdali turistične informacije in letni turistični prospekt. Pravkar pripravljajo karto sprehodov in zimski prospekt. Poskrbeli so tudi za številne prireditev v letošnji turistični sezoni. Ena takšnih bo tudi veliki tradicionalni ognjem z blejskega gradu v ponedeljek, 21. julija, ob 21. uri, ki bo hkrati tudi sklepna prireditev v počastitev krajevnega praznika in drugih jubilejev. Za to prireditev se bodo turistični delavci še prav posebno potrudili. Tako napovedujejo več presenečenj, od katerih omenimo dve. Simbol praznovanja bodo ponazorili z bengalskim ognjem, ob zaključku ognjemeta pa bo pred hotelom Toplice zanimiv kulturni program, v katerem bo nastopila godba na pihala JLA.

Letošnje praznovanje na Bledu bo torej še posebno slovesno. Potekalo bo v znamenju uspehov in jubilejev. A. Žalar

Krajevna skupnost Bled

čestita svojim občanom za krajevni praznik, 30 let osvoboditve ter dan vstaje slovenskega ljudstva.

Posebej pa čestita Gasilskemu društvu Bled ob 90-letnici.

Kmetijska zadruga Bled

čestita vsem članom in občanom za praznik Bleda in dan vstaje

V vrtnarijah na Bledu in v Radovljici opravlja vse vrtnarske in cvetličarske storitve.

Poleg reprodukcijskega materiala za kmetijstvo prodaja tudi gradbeni material – posebne opečne izdelke po konkurenčnih cenah.

Komunalno gradbeno podjetje Bled

TOZD Komunalna TOZD Gradnje in delovna skupnost skupne službe

Opravlja komunalne storitve; preskrba z vodo, odvoz smeti in odpadkov, kanalizacija, oprema in urejanje mestnih zemljišč, vodoinštalaterstvo in toplovodne napeljave. Opravlja vsa dela na nizkih in visokih gradnjah, slikarskopleskarska dela, polagamo zidne tapete in plastične pode, keramična dela. Iz lastne gramoznice dobavlja vse vrste gramoznega materiala in peska. Izdelujemo vse vrste plastičnih ometov.

Vsem občanom Bleda čestitamo za praznik Bleda. Vsem občanom občine Radovljica čestitamo za dan vstaje in občinski praznik Radovljice.

Priporočamo se z našimi storitvami.

Kovinska delavnica Bled

se pridružuje čestitkam za krajevni praznik Bleda in dan vstaje slovenskega ljudstva

splošno in stavbno ključavničarstvo ter kleparska dela

Priporočamo se za nadaljnje sodelovanje s svojimi cenjenimi in kvalitetnimi storitvami.

Restavracija Bled Vinko Hudovernik

Vsem občanom Bleda in okolice čestita za praznik Bleda

Nudim domače specialitete – ribe – odprta vina – Priporočam se za obisk

Bled praznuje

SREDA, 16. julija

ob 20. uri Zažiganje kresov v počastitev praznika Bleda ob 20.30 Večer slovenskih narodnih plesov in pesmi izvaja ansambel T. Rožanc iz Ljubljane v festivalni dvorani

ČETRTEK, 17. julija

ob 17. uri Promenadni koncert za praznik Bleda v zdraviliškem parku izvaja pihalni orkester iz Kranja

ob 18. uri Delegacija KS bo položila venec na pokopališču borcev NOB in gasilska vaja na blejski grad

SOBOTA, 19. julija

ob 19.30 Promenadni koncert godbe na pihala pred festivalno dvorano

ob 20. uri Slavnostna akademija v počastitev praznika Bleda in 30-letnice osvoboditve, 90-letnice gasilskega društva in 20-letnice občinske gasilske zveze v festivalni dvorani

NEDELJA, 20. julija

ob 10. uri Promenadni koncert godbe na pihala iz Gorij v zdraviliškem parku

ob 14. uri Zborovanje in nato parada ob 90-letnici prostovoljne gasilske organizacije. Sodelujejo enote CZ.

ob 15.30 Gasilska veselica s srečolovom na ploščadi umetnega drsališča pod hotelom Krim

PONEDELJEK, 21. julija

ob 17. uri Slavnostni koncert v zdraviliškem parku. Sodelujejo pihalni orkester JLA pod vodstvom podpolkovnika Pavla Brzulje in operni pevci

ob 21. uri Veliki tradicionalni ognjem z blejskega gradu, godbo na jezeru in vožnjo na razsvetljenih čolnih.

Bled Elektromontažno podjetje, Bled, Cankarjeva 1, tel. 77-928, z enoto v Kopru, Puntarska 2, tel. 21-739

Izjava: vse vrste elektroinstalacij, jakega in šibkega toka na industrijskih, stanovanjskih, poslovnih in drugih objektih strelovodne instalacije

Elektromehanika: popravila motorjev in gospodinjskih aparatov

Izdelava razdelilnih omar in baterij v vseh izvedbah

Ključavničarski izdelki: ohišja razdelilcev, kandelabri v vseh izvedbah in drugi izdelki

Usluge – popravila na terenu
Izdelava reklamnih napisov v vseh oblikah
Izdelava neonskih transformatorjev

Prebivalcem Bleda in okolice čestita za krajevni praznik

TURISTIČNO DRUŠTVO BLED

čestita vsem občanom Bleda za krajevni praznik, dan vstaje slovenskega naroda in ob 30-letnici osvoboditve

ter gasilcem

ob 90-letnici Gasilskega društva Bled

Nikoli in nikamor brez nasveta in ugodja, ki vam ga nudi

KOMPAS

Vsem delovnim ljudem in občanom čestitamo za krajevni praznik Bleda

JUGOSLAVIJA
GENERALNA DIREKCIJA
LJUBLJANA, PRAŽAKOVA 4

Prodaja vseh vrst železniških, letalskih in ladijskih vozovnic za tu- in inozemstvo – hotelske rezervacije – turistične informacije – posredovanje potnih listov in vizumov – organizacija izletov in potovanj po Jugoslaviji in inozemstvu z lastnimi modernimi turističnimi avtobusi – avtobusni prevozi – izposojevanje avtomobilov s voferjem ali brez.

Poslovalnice: Beograd, Bled, Brnik, Budva, Celje, Crikvenica, Dubrovnik, Fernetiči, Gradina (Dimitrovgrad), Hercegnovi, Jesenice, Koper, Korensko sedlo, Kozina, Lazaret (Ankaran), Ljubelj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Niš, Novo mesto, Novi Sad, Opatija, Podgora, Poreč, Postojna, Portorož, Pula, Rateče, Rabac, Rovinj, Sarajevo, Sežana, Skopje, Split, Subotica, Sentilj, Škofije, Vatin (Vršac), Vrsar, Vršac, Zadar, Zagreb

Kompas hotel Dubrovnik – Kompas hotel Bled – Kompas hotel Ljubljana z dep. »Panorama« – Kompas hotel »Stane Žagar« Bohinj – Kompas izletniški dom Ribno pri Bledu – Kompas hotel Kranjska gora – Restavracija »Ljubelj« Ljubelj – restavracija »Detelja« Tržič – žičnica »Zelenica« Ljubelj – Gojitveno lovišče Petrovci

Obiščite našo poslovalnico in hotel Kompas na Bledu

Jože Vidic Črna roka na Gorenjskem

Odlomek

S Sokličem sta vedela, kdaj gre Svetina v službo. Svetinova hiša je le okrog 500 metrov od Sokličevega stanovanja. Tod mimo je Viktor vsak dan hodil v službo in iz službe domov.

Petnajst minut pred šestjo sta ga pričakala, skrita za hišo. Ko je Svetina odklenil vrata, da bi šel v službo, so počili strelj. Atentatorja sta zbežala po cesti do železniške postaje Javornik. Kmalu je pripeljal vlak in Ludviger se je vrnil v Ljubljano. Soklič se je s počasnim korakom, kot da se ni nič zgodilo, vrnil domov. Ljudje so ga videli na cesti bežati proti Javorniku in potem, ko se je vračal domov. Priče niso vedele, da je spremljal likvidatorja na železniško postajo.

Kdo je ustrelil Svetino? Soklič ali Ludviger? Soklič je trdil, da je streljal Ludviger. Čeprav je bil Soklič zakrknjen zločinec, mu gre zaradi določenih okoliščin verjeti.

Kako je bilo z umorom Jožice Kunstelj?

Na sodišču je Soklič zanimal kakršnokoli zvezo s tem umorom. V preiskavi je dvakrat različno opisal njeno aretacijo.

Prva izjava:

»Jožico Kunstelj z Javornika je aretirala gestapovec Steiger z raztrganci. Šef jeseniških gestapovcev Druschke mi o tem ni pripovedoval, povedal mi je Steiger. Rekel mi je, da je bila nekaj dni zaprta na gestapu. Z mučenjem niso ničesar dosegli. Dekle je trmasto molčalo, čeprav so imeli proti njej obtežilno gradivo. Nekje so zaplenili spisek jeseniških belogardistov in plavogardistov, ki ga je sestavila Kunstljeva. Aretacijo so opravili zato tako skrivnostno, da ljudje ne bi vedeli, kdo jo ima v rokah. Računali so, da bodo na podlagi njenega priznanja aretirali več oseb. Če bi te osebe vedele, kje je Kunstljeva, bi zbežale v hosto. O njej mi je pripovedoval tudi Ludviger, ki je podatke dobil na gestapu.«

Druga izjava:

»V neki hajki so Nemci zaplenili pismene dokumente, ki so Jožico Kunstelj hudo bremenili. Pri zaslišanju Kunstljeve sem bil navzoč na gestapu. Pri likvidaciji sta bila razen Druschke še Ludviger in neki Slavko iz Ljubljane, bivši partizanski komisar. Nekaj dni po njeni smrti so zvedeli, da je Kunstljeva vedela veliko več, kot so predvidevali. Bilo jim je žal, da so jo tako hitro ubili.«

Jožico Kunstelj-Bredo so odpeljali štirje moški. Trije so prišli v njeno stanovanje, eden pa je čakal zunaj pred hišo v avtomobilu. Kdo so bili neznanci? Jeseniški gestapovec Steiger s črnorokci Sokličem, Ludvigerjem in tistim Slavkom, ki ga je tokrat pripeljal Ludviger na »izlet« na Gorenjsko. Pravzaprav so iz Ljubljane prišli trije, kajti Soklič se je po umoru Štravs in Svetine že umaknil v Ljubljano. Jožičina ugrabitev in smrt potrjujejo tesno povezanost gestapa in črne roke.

Kmalu po novem letu 1944. leta je Soklič s skupino črnorokcev prišel iz Ljubljane in nameraval v Radovljico umoriti 33-letnega tovarniškega delavca Martina Prešerna.

Zaslišan kot priča v kazenski zadevi proti Janku Sokliču je Martin Prešeren 13. aprila 1948. leta na sodišču v Ljubljani izjavil:

»5. januarja 1944. leta sem bil na železniški postaji na Jesenicah, kjer sem videl tri moške. Ko so me opazili, je eden izmed njih dejal: To je tisti. To mi je po osvoboditvi povedal Franc Vrevec iz Radovljice.

Z vlakom sem se odpeljal v Radovljico in odšel domov. Trojica moških, ki sem jih videl na železniški postaji, me je že čakala pred stanovanjem. Kako so prišli tja, z vlakom ali avtomobilom, ne vem. Verjetno z avtomobilom, ker so prišli — kot sem kasneje zvedel — precej pred mojim prihodom. Anton Orel mi je povedal (Orel je padel v partizanih), da je omenjeno trojico vodil na moj dom Franc Potočnik z Bleda, ki živi sedaj v Spitalu na Koroškem.

Pred mojim stanovanjem so bili štirje. Dva sta stala ob znožju stopnic, ki vodijo v moje stanovanje, dva pa na vrhu stopnišča na verandi. Eden od teh na verandi me je vprašal, odkod sem prišel. To je moja stvar, sem odvrnil. Pokažite osebno izkaznico, je nadaljeval neznanec v civilni obleki. Ko mi je vrnil osebno izkaznico, sem pri njem opazil težko »mavser« pištolo, ki mu je gledala iz žepa suknjice. V hipu sem spoznal, da so me prišli likvidirati kot aktivista OF. Izenada in silovito sem odrinil oba neznanca vstran in planil po stopnicah. Tista dva, ki sta stala ob vnožju stopnic, tega nista predvidevala, zato sem ju v silovitem naletu podrl. Bežal sem, kolikor sem mogel. Oni pa za menoj. K sreči sem bil hitrejši. Za menoj so streljali, strel me je oplazil čez desni bok, dve svinčenki pa sta prebili klobuk. Takrat sem odšel v partizane.

Še pred mojim prihodom domov so ti črnorokci preiskali moje stanovanje in primerjali mojo fotografijo, ki so jo prinesli s seboj, z mojo sliko v albumu. Ugotovili so, da sem jaz tisti, katerega iščejo. Med njimi je bil tudi Janko Soklič.

Čez nekaj dni, ko sem bil že partizan, je prišla na zvezo moja žena. Imel si srečo, je dejala, res so te hoteli ubiti. Poglej, kakšno pismo je prišlo na tvoj naslov. Pismo je bilo oddano na pošti v Sentvidu pri Ljubljani 6. januarja 1944. leta, kar je bilo razvidno iz poštnega žiga. Pomeni, da so ga črnorokci vrgli v poštni nabiralnik še istega dne, ko sem jim ušel. V pismu je bil letak z narisano črno roko, pod katero je pisalo: Enkrat si ušel, drugič ne boš. Smrt komunizmu.

Prilagam sodišču to pismenko ovojnico z letakom.«

Na vprašanje sodnika, če se spominja tega dogodka, je Soklič razburjen vzkliznil: »Ni res, jaz pri tem sploh nisem bil.«

»Po vašem si je priča vse to izmislila. Ampak Prešeren vas je poznal.« mu je odvrnil pomočnik tožila.

Predsednik sodnega senata je vzel v roke tisto ovojnico in

jo pokazal Sokliču: »Ste vi pisali to kuverto?« »Ne, to je Ludvigerjeva pisava,« je hitro odgovoril Soklič.

»Po čem pa sklepate, da je to Ludvigerjeva pisava?«

»Vem, da je Ludviger pisal pokonci.«

»Saj tudi vi pišete pokonci.«

»Že, že, toda ne tako.«

Tožilec se je razburil: »Predlagam, da tega črnorokca, ki ga imamo pred seboj, morilca slovenskih žena in slovenskih fantov, sploh ne sprašujemo več, ali prizna krivdo ali ne.«

Obtoženec je povesil glavo.

UMOR IVA VALENČIČA

Ob stari glavni avtomobilski cesti Kranj—Jesenice na klancu v Gobovcih pri Podbrezjah, so 7. januarja 1944. leta domačini našli mrtveca. Ležal je poleg brzojavnega droga št. 24.

»Revež, zmrznil je,« so pomislili. »Ustreljen je v tilnik,« je vzkliznil nekdo, ki si je žrtve pobliže ogledal. Okrog glave je bil krvav sneg. Primer so javili orožniški postaji.

»Kdo je ustrelil tega nesrečnega?« so se spraševali ljudje. Na to tudi orožniki niso mogli odgovoriti. Neznanec je bil brez dokumentov. Može nemške postave, so si zabeležili njegovo barvo las, približno starost, velikost, opis obleke in vse, kar spada v takšen dokument. Pokopali so ga na pokopališču v Podbrezjah.

Medtem je Anica Valenčič s Primskovega pri Kranju zaman čakala moža. Njen 32-letni mož Ivo je bil uradnik v mestni hranilnici v Kranju; njegov oče je bil ravnatelj te hranilnice.

Z ženo nista imela stanovanja. Žena je živela pri starših na Primskovem, njen mož pa včasih pri njej, včasih pri starših. Rad je obiskoval očeta. Tudi 5. januarja 1944. leta je bil doma na obisku.

Na trkanje je odprla kuharica Micka. Pred vrati so stali trije moški v civilnih oblekah in jo vprašali, če je Ivo doma.

»Seveda,« je odvrnila, »kar vstopite.« »Ne, ne bomo se zadrževali, ker se nam mudi. Pokličite ga ven.«

Kuharica se je vrnila v kuhinjo. Ivo je z neznanci spregovoril nekaj besed, se vrnil v sobo, vzel plašč in rekel: »Takoj se vrnem.« Vrnil se je, toda šele po vojni, v mrtvaški krsti. Zabili so ga s pretvezo »samo za nekaj minut.«

Naslednji dan ga ni bilo v službo. Oče je bil zaskrbljen. Žena je obletala vse urade v mestu in spraševala, če kdo kaj ve o možu. Na orožniški postaji in gestapu so samo zmajevali z glavo.

Moram zvedeti, moram, je bučalo v ženini glavi in podala se je naravnost na centralo gestapa na Bled. Le eno je zanesljivo vedela: tisti trije moški niso bili partizani. Zakaj neki bi ga s prevaro odpeljali, brez opreme in poprejšnjega dogovora? Saj je imel brata Mitjo v partizanih že od novembra 1943. leta. Nasploh je bila to partizanska družina.

Po mučnih zapletih, poniževalnem čakanju in trkanju od vrat do vrat je le prispela v pisarno nekega gestapovca. Poklicno togi in mračni gestapovski obraz je tokrat skušal vsaj na videz prikazati sočustvovanje do mlade žene, ki išče moža.

»Gospa, res nimam nobenih podatkov o vašem možu. Če želite, lahko vprašam našo izpostavo v Kranju?«

Za trenutek je umolknil, kot da nekaj premišljuje. »Ne ustrašite se, toda pred nekaj dnevi so ob cesti pri Podbrezjah našli mrtvega možkega.«

Žena je raširila oči in nemo pričakovala, kaj bo uradnik tajne policije še povedal. »Star je bil okrog 30 let, pri njem niso našli nobenih dokumentov, sicer pa si oglejte to krpo, ki so mu jo odtrgali od njegovega suknjice zato, da bi ga lahko kdo kdaj identificiral.«

(Se bo nadaljevalo)

PO ZDRUŽENIH DRŽAVAH MEHIKE

Piše: Milan Krišelj

9

Posebno zanimive so v kamnih vklesane figure in nekakšna pisava. Maya so edini od starih Indijancev poznali t. z. ideografsko pisavo, ki pa jo strokovnjaki do danes žal še niso razvozljali. Še dobro, da so španski duhovniki, potem, ko so v 16. stoletju prišli sem obenem z osvajalci, naučili domače svečenike latinico, da so potem v svojem jeziku napisali nekaj zgodovine, pesmi in nekaj o njihovi veri. Verovali so v več bogov, glavni pa je bil bog sonca Itzamaal, sin Hunaba — stvarnika vsega, precej veljave pa je imela (kot povsod) njegova žena Ixchel (izg. Ihčel) boginja meseca. Danes so Maya svoje bogove zamenjali za tiste, ki so jih jim ponudili Španci, seveda pa ta zamenjava ni bila tako enostavna. Potekala je približno tako, kot jo opisuje naš veliki pesnik dr. France Prešeren v svojem epu Krst pri Savici, ali kot jo je narisal mehiški slikar Diego Rivera na freskah.

Še vedno letam naokrog po teh številnih stopnicah in temačnih hodnikih in si skušam v tem kratkem času vse kar najbolj vtisniti v spomin, saj verjetno sem ne bomo prišli nikoli več, ali pa še kdaj, kdo ve? Spodaj me že kličejo. Moram se posloviti. Smo daleč od doma, se pravi od Mexika, dosegli smo najjužnejšo ali najvzhodnejšo točko naše poti. Le nekaj km stran je že sosednja država Guatemala. Noč je že, mi pa bomo danes vozili še nekaj ur v smeri proti Tihem oceanu.

Od Atlantika do Pacifika bi lahko dal naslov mojemu današnjemu dnevniku. V motelu v Cardeni ob Mehikem zalivu nismo kaj prida spali. Vroče, vroče in še enkrat vroče kljub klimi napravi, ki je brnela vso noč in kljub tušem. Medtem, ko se tuširaš, se že potiš. Lačni smo vedno manj. Jemo le še iz navade, pa zato ker vemo, da moramo, zato pa toliko več pijemo. Dohtar nas fila s ce vitaminom, pravi, da je telo potem bolj odporno. Dohtar že ve, kar verjamemo mu in verjeli mu bomo vse dotlej, dokler ne bo kdo zbolel. Takšni pač smo ljudje.

Nekaj časa se vozimo še po isti poti, kot včeraj. Kljub temu opazujemo okolico. Nič bistvenega nismo pozabili opisati. Vse je v znamenju nafte. Pridemo do mesta Acayucan, kjer se pot odcepi. Odločimo se za tisto, ki vodi proti tihomorski obali, prečka mehiško celino na njenem najozžjem delu. Tu naj bi torej Mehikanci napravili prehod za ladje iz Tihega v Atlantski ocean, ker je panamski prekop menda premajhen, pa tudi Panamci so se Američanov že naveličali. Pojavila se je ideja, da bi skopali nov jarek prav tu. Celina je res širša kot v Panami, precej širša, zračne črte je kar 200 km, to pa ni tako malo. Samo prekopa ne bodo delali Amerikanci, čeprav se nadejajo. V Mehiki že ne. Projekta se bodo lotili sami.

Kakor mi je pripovedoval naš izredni in pooblaščen veleposlanik v Mehiki, tovariš Ignac Golob, bodo napravili posebno železnico. Cel sistem železniških tirov, na katere bodo potem natovorili ladjo in jo po suhem pripeljali na drugo stran, kot nekoč Argonavti. Smešna in obenem resna ter velika reč bo to. In bo.

Cesta seka celino pravokotno po najkrajši poti. Pokrajina se zelo hitro spremeni, z njo pa tudi ljudje. Še nismo prevozili 50 km, že je vse drugače. Bujna vegetacija nenadoma izgine, na vrsto pridejo rastline, ki ne potrebujejo toliko vlage. Njive so vedno redkejšje, vse je pusto, poraslo le z grmičjem in travo. Le tu in tam je še kaka vas. Spremenijo se tudi ljudje. Bolj temne polti so, ženske nosijo dolga in široka krila. Zrak postaja čistejši. Nenadoma za nekim ovinkom Matej zagleda kaktus, takega, kakršnega poznamo iz slik. Velik je, v višino meri gotovo 15 m in ima več vrhov. Vse polno jih je. Seveda ustavimo in fotografiramo, čeprav so nas potem spremljali še vsaj 400 km. Nič ne de, prvi vtis je le prvi vtis.

Vroče je. Sonce neusmiljeno pripeka, ura je poldne, mi pa še vedno nismo pri morju.

Salina Cruz, mestece ob Tihem oceanu, v zalivu Tehuantepec. Žejni in malce tudi lačni zavijemo v hotel. Zapeljemo na hotelski vrt in parkiramo avto pod fikus. Velik je kot naš divji kostanj, zraven njega raste bananovec s prekrasnimi zreli plodovi. Nekoliko stran pa tisto rdeče drevo s široko krošnjo, ki je tako dekorativno. Zjaj vemo, da je to verjetno rožičevo drevo. Pa oleandri. Poleg vsega pa ptice. Vse polno jih je in tako lepo pojejo. Romana je to petje tako prevzelo, da ga je posnel na magnetofonski trak. Vstopimo v hotelsko restavracijo. Spet novo presenečenje. Natakari so tako lepe, da sem se moral učišpiniti, ker sem bil prepričan, da sanjam. Visoke, z dolgimi pletenimi lasmi, temne, čokoladnorjave polti, z rožo v lasih, približno take, kot so na Tahitiju ali na Havajih. Saj res, saj smo na tihomorski obali, torej spadajo sem. Nekaj malega smo naročili za kosilo. Roman in Matej rostbeef, midva z dohtarjem pa papas fritas. Dohtar je potem naročil še štiri jajca. Mislil je, da je naročil tako, da mu jih bodo skuhali v mehko in da jih bo potem nekaj pojedel, nekaj pa vzel s seboj. Pa se je posteno zmotil. Dobil je vse štiri v skodelici. Zaprl je oči in jih — pojedel.

Po kosilu jo uberemo proti obali. Že od daleč zagledamo ogromne, peneče se valove. Hitro zavijemo na nekakšno divjo plažo pogledat, kaj je. Ko stopimo iz avtomobila, smo obstali kot vkopani. Pred nami se je razprostiral Tih ocean v vsej svoji lepoti, v vsej svoji divjosti, jezi in moči. Poganjal je valove na obalo s tako jezo in močjo, da tega sprva svojim očem nismo mogli verjeti. Čeprav ni bilo nobenega vetra, so bili valovi visoki pet metrov in več in se poganjali drug za drugim na obalo in se tam raztreščili v silovitem grmenju in razblinili v tisoče drobnih mehurčkov, tako da je obala v enakomernih presledkih postajala popolnoma bela, kot da bi jo nekdo polil z milnico. Nekaj časa smo nemo opazovali to igro narave in sploh nismo vedeli, da tako stojimo že kar lep čas. V morju smo zagledali dva domačina, ki sta stala na nekakšni dva metra dolgi deski in se spretno vozila po valovih vse dotlej, dokler ju ni nek ogromen val pognal kvišku, desko razcefal na koščke, njiju pa tudi za nekaj trenutkov zagnil. Že smo mislili, da jih ne bo več na spregled, vendar sta bila očitno vajena takšnih presenečenj. Spretno sta izkoristila čas med dvema zaporednima valovima in zajela sapo, ker ju je naslednji trenutek spet zagnila debela plast vode. Valovi so ju prinašali vedno bliže in bliže obali, zadnji pa ju je dobesedno vrgel 30 m daleč na obalo. K sreči je bila obala iz mivke in zaradi večnega valovanja rahlo dvignjena,

tako da udarec le ni bil premočan, nasprotno, zdelo se je, da je ta igra z mogočnimi valovi celo zelo zabavna, samo treba je bilo poznati le nekaj osnovnih pravil. Če bi bila obala kamnita, bi bila takšna igra seveda smrtno nevarna.

Nismo se mogli upreti silni želji, da vse to tudi mi poskusimo, saj podobne priložnosti najbrž zlepa ne bomo več imeli. Bilo je res veličastno, z besedami se ne da povedati. Vsi smo bili kar nori od veselja. S kamerami smo letali in skakali po mivki, ki se je strmo spuščala v morje, ko pa pride val, se naenkrat ustvari ogromna ploskev peneče se vode. Še bi ostali, pa smo morali naprej. Škoda.

Danes moramo priti še do Oaxace, do tja pa je še 250 km. Pot nas je vodila po kar se da divji pokrajini, podobni našemu krasu. Nič drugega ne raste kot samo kaktusi in agave. Značilni so ogromni nasadi agave, iz katere pridobivajo tequila, o čemer smo že pisali. Ogromno je teh nasadov, podobno, kot če bi naš Velebit z morske strani posadil do vrha, ali pa dolino Nerevje. Tudi tu je značilno požigalništvo, zaradi katerega pa je erozija še posebno močna. Dokler je svetlo, fotografiramo. Vidimo prvega kondorja in številna gnezda, nekakšne vrečice, ki so jih domiselne ptice pripelje kar na žice od elektrike ali telefona. Pred nočjo se ustavimo v nekem naselju. Restavracija je bila glede na sosednje hiše kar lepa, ljudje pa spet drugačni. Nižje rasti in bolj podobni Indijancem. Opazujemo vaščane, ko se navečer vračajo s poljskega dela. Tu tako in tako gojijo samo agave. V rokah nosijo mačete, čez ramo pa obešeno lončeno posodo, ki je na sredini ožja, tam pa privezana z vrstico ali jermenom. Vprežnih voz ne vidimo. V vsej Mehiki smo videli samo dva. Enega v muzeju, drugega pa v glavnem mestu. Pred prihodom Špancev Indijanci namreč še niso poznali takšne naprave, kot je kolo in še danes se je ne poslužujejo, raje vse znosijo. Vse skupaj me spominja na Dalmacijo, le da je tukaj še bolj divje, še bolj pusto in trdo. Trdota pokrajine in življenja se odraža tudi na obrazih domačinov.

Znočilo se je. Vozi dohtar. Cesta je ovinkasta, dosti nevarna, večkrat so veliki kamni na cesti. Da mu ne bi bilo dolgčas, mu z Matejem pojeva slovenske narodne pesmi, sredi Mehike, zakaj pa ne?

Večni valovi ob tihomorski obali

Bazilika Guadalupe, božja pot vseh Indijancev v Mehiki

Zaposlitev ni problem

Kam po osnovni šoli je vprašanje, ki muči starše osemletkarjev vse zadnje leto šolanja ali še prej. Velik del te skrbi za nadaljnjo pot absolventov posebne osnovne šole, ki se praviloma po končanem osemletnem šolanju zaposle v proizvodnji, pa prevzame šola sama v sodelovanju s starši seveda, s kadrovskimi službami organizacij združenega dela in pa z zavodi za zaposlovanje.

»Takšno poklicno usmerjanje in skrb za naše absolvente imamo pri naši posebni osnovni šoli uvedeno že od leta 1964,« pripoveduje o tem ravnateljica šole v Kranju Anka Zevnikova. »Medtem ko pri absolutnih osnovnih šol pride v poštev opazovanje učenecv in testiranje pač glede na usmeritev, ki se zadnja leta šolanja pokaže, pa naš sistem svetovanja vključuje tudi pripravo za delo. Vendar pa bi pred zaključkom sedmega oziroma osmega razreda težko rekli z gotovostjo, kam bomo usmerili določenega otroka.«

»Prav za potrebe naše šole,« pravi defektolog Stane Konc, ki je v odsotnosti kolega psihologa prevzel tudi poklicno svetovanje na šoli, »sem izdelal program poklicnega usposabljanja, ki ga izvaja v sodelovanju z Zavodom za zaposlovanje Kranj. K sodelovanju seveda povabimo tudi starše, jih seznanjamo z otrokovimi sposobnostmi, da skupaj izberemo primerno delo za vsakega učenca.«

Pred zaključkom šolanja gredo učenci na štirinajstredno delovno prakso. Letos so v ta način izbiranja kasneje zaposlitve vključili tudi sedmošolce, tako da je 56 učencev v kranjskih in tržiških delovnih organizacijah dva tedna preizkušalo, kako se je v njih med šolanjem utrdil odnos do delovne prakse in bodočega dela sploh.

»Naši otroci se praviloma zaposlujejo v proizvodnji,« pravi ravnateljica šole. »Seveda pa so med njimi tudi taki, ki bi lahko opravili še šolanje na enoletnih šolah za priučevanje poklica ozkega profila, kot so čevlarske šole, tekstilne šole. Seveda pa o tem odločajo v delovnih organizacijah, kjer ti mladi delavci pokažejo svoje sposobnosti.«

Z vključevanjem učencev posebne osnovne šole v delo ni posebnih težav. Za letošnje absolvente šole, 22 jih je, je zaposlitev v jeseni že zagotovljena, nekateri pa so se že zaposlili kar takoj po koncu pouka. Nekateri delovne organizacije so pokazale za zaposlovanje teh otrok izredno razumevanje, čeprav je v začetku pomembno za takega mladega delavca več nadzorstva in vodenja. Kasnejši delovni uspehi pa se ne razlikujejo od poprečja ostalih delavcev, ali pa jih celo presegajo. Tako so v Peku, kjer imajo sploh mnogo posluha za zaposlovanje invalidnih oseb, zagotovili, da imajo za take pridne delavce, kot so se izkazali pri njih učenci posebne osnovne šole, vedno odprta vrata.

Podobna mnenja so po delovni praksi napisali v dokumentacijo, ki spremlja vsakega učenca tudi druge kadrovske službe. V Iskre — Elektromehaniki so na primer napisali: »Učenec ima možnost takojšnje zaposlitve. Sposoben je za enostavna in rutinska dela.«

V Mladem rodu so učenca takole ocenili: »Praktikant je v dosedanjem delu pokazal zanimanje in veselje do dela, je discipliniran: rabi pa pomoč in navodila kaj naj dela, vendar odkazano delo opravi solidno.«

Gorenjska oblačila: »Učenec je po našem mnenju sposoben absolvirati program za pridobitev ozkega profila poklica naše stroke.«

Takšne ugotovitve so zapisali v večini delovnih organizacij, kjer so na delovno prakso sprejeli učence posebne osnovne šole. Če pa se učenec ni izkazal pri delu, je seveda jasno, da mu določena vrsta dela ni ustrezala in da bo treba najti druge vrste zaposlitve.

»Moramo se pohvaliti, da se prav vsi naši absolventi zaposlijo,« pravi ravnateljica Zevnikova. »Le redki premenjajo nekaj zaposlitev, in se ustalijo kasneje, o vseh pa lahko slišimo, da so dobri delavci in to nam je v veliko zadoščenje. Tudi v bodoče bomo sodelovanje s kadrovskimi službami delovnih organizacij utrjevali na delovnih sestankih, kakršen je bil letos v maju na naši šoli.«

L. M.

Onesnaženje, ki ni kritično

Z osnutkom republiškega odloka o razvrstitvi posameznih slovenskih območij v območja glede na stopnjo onesnaženja, je jeseniška občina, med tistimi, ki imajo sicer zrak precej onesnažen nad dovoljeno vendar še pod kritično mejo. Po zakonu o varstvu zraka bodo tako morali tudi na Jesenicah sprejeti sanacijske programe, temeljne organizacije združenega dela, ki povzročajo onesnaževanje ozračja pa bodo morale ustanoviti skupnosti za varstvo zraka s samoupravnimi sporazumi, ki jih bodo potrdili izvršni sveti občinskih skupščin.

Posamezna območja so razporedili po normativih za skupno dovoljeno koncentracijo škodljivih primesi v zraku in za kritične koncentracije škodljivih primesi za spodnje plasti zunanje atmosfere. Skupna dovoljena koncentracija škodljivih primesi ki pri sedanjih izkušnjah ni škodljiva za zdravje in počutje človeka in nima škodljivih učinkov na rastlinstvo in živalstvo na določenem mestu v določenem času.

Med razmeroma malo onesnažena okolja spadajo po meritvah naslednja območja Gorenjske: Bled, Bohinjska Bistrica, Gorenja vas, Kokrica, Hrušica, Lesce, Naklo, Radovljica, Šenčur, Žirovnica, Žiri, Železniki. V teh gorenjskih krajih je zrak onesnažen pod dovoljeno mejo.

Precej škodljivih primesi je v ozračju nad Domžalami, Kamnikom, Kranjem, Jesenicami, Koprom, Vrhniko itd. To so območja, na katerih je zrak onesnažen nad dovoljeno, vendar še pod kritično mejo.

Nobenega gorenjskega kraja niso uvrstili med najbolj ogrožena področja, kjer je zrak onesnažen nad kritično mejo. Takšna območja pa so Celje, Črna, Hrastnik, Kidričevo, Ljubljana, Medvode, Mežica, Radeče, Ravne na Koroškem, Štore, Žerjav in Trbovlje.

Razvrstitev krajev v Sloveniji po stopnjah onesnaženosti zraka je začasna in se bo spreminjala glede na rezultate nadaljnjih meritev — zato, da bi predvideli ukrepe, ki bodo potrebni za saniranje območij s preveč onesnaženim zrakom ter zaradi preventivnih ukrepov, s katerimi bi preprečevali nastajanje novih onesnaženih območij, ki bi lahko nastala zaradi neprimerne lokacije objektov in naprav, ki onesnažujejo zrak. Pri tem so upoštevali nekaj splošnih kriterijev kot je geografski položaj in značilne vremenske razmere ter prenos onesnaženega zraka iz drugih onesnaženih območij. Pri nekaterih krajih, ki so jih uvrstili med tista, kjer je onesnaženje nad dovoljeno, a še pod kritično mejo, so opravili le poizkusne meritve. Vendar le v tistih krajih z neugodnimi vremenskimi razmerami in brez večjih industrijskih virov onesnaževanja zraka, kjer je več kot 4000 prebivalcev.

Tako bo tudi jeseniška občinska skupščina po določilih republiškega odloka s svojim odlokom določila meje posameznih območij. Za določitev mej bodo opravili ustrezne meritve in rezultate upoštevali pri urbanističnem načrtovanju.

D. S.

V Železnikih raste pokrit bazen

Železniki, star železarski kraj nad Škofjo Loko, so znani po bogati športni tradiciji. Že pred vojno, še bolj pa po njej, se je telesnovzgojna dejavnost zelo razmahnila; Železnikarji so osvajali lovoričke v najrazličnejših panogah športa. Zadnja leta je v ospredju zlasti roket, saj dekleta Alplesa igrajo v drugi zvezni ligi, medtem ko si je pri fantih nekaj smučarjev in sankarjev zagotovilo mesto v mladinski in članski državni reprezentanci.

Torej ni čudno, da je v dinamičnem, mladem mestu vzklikala zamisel o pokritem in ogrevanem plavalnem bazenu. In zakaj o pokritem? Zato, ker bi odprti ne bil praktično uporaben, kajti v ozki, alpskim vplivom izpostavljeni Selški dolini kopalna sezona traja le nekaj tednov na leto.

Krajevna skupnost, ki je že pred časom prevzela nase dolžnost organizatorja akcije, je uspešno izpeljala referendum. Sredstva iz samopriprave 2300 prebivalcev Železnikov in okolice ter iz dotacij domačih podjetij Iskra, Alplesa, čevljarna Ratitovec, Niko, Tehnica in Dom-

Razstava izdelkov učencev Posebne šole

Učenci Posebne osnovne šole na Jesenicah so bili tudi v letošnjem šolskem letu zelo aktivni in prizadevni pri likovnem in tehničnem pouku. Svoje izdelke so razstavili v izložbi Državne založbe Slovenije na Jesenicah. Razen tega so se marljivo udeleževali tudi v raznih izvenšolskih dejavnostih, med drugim v tehničnem in foto krožku.

J. R.

Uspela razstava cvetja in lovstva v Cerkljah

V ponedeljek pozno zvečer so v prostorih osnovne šole v Cerkljah zaprli letošnjo tradicionalno 9. razstavo cvetja in lovstva, ki je bila odprta od 4. julija.

Kakor v prejšnjih letih je bilo tudi letos za razstavo izredno veliko zanimanje, saj si jo je ogledalo kar prek 14.500 obiskovalcev iz naše republike, pa tudi mnogi iz drugih republik in iz inozemstva. Letošnja razstava si je ogledalo čez tisoč obiskovalcev več kakor lani.

Organizator razstave, Turistično društvo Cerklje že sedaj načrtuje jubilejno 10. razstavo cvetja in lovstva, ki bo prihodnje leto v istem času in prav tako v vseh prostorih osnovne šole.

-an

Pred tedni so začeli z izkopom zemlje v Železnikih, na parceli, kjer naj bi do konca novembra letos zrasel pokrit plavalni bazen.

oprema priteka po predvidevanjih, pred tedni pa so končno začeli tudi z gradbenimi deli. Izvajalec, ljubljanska Tehnika, upa, da bo objekt nared do 20. novembra letos in da bo svečano otvoritev mogoče pripraviti za Dan republike.

Predračun stroškov v zaključni fazi znaša okrog milijardo starih dinarjev. Pole osrednjega poslopja s »školjko« velikosti 25x12 metrov nameravajo postaviti še sobne kabine, bife in slaščičarno. Bife in slaščičarna sta nedvomno nadvse potrebni pritlikini, ki utegneta zapolniti vrzel, nastalo zaradi pomanjkanja lokalov, kjer bi mladina ob brezalkoholnih pijačah lahko posedela in poklepetala.

Kot posebno zanimivost ne smemo pozabiti omeniti domiselne in cenene tehnične rešitve problema ogrevanja vode. Alplesa, tovarna pohištva, ima namreč veliko kurilnico, ki troši izključno lastne lesne odpadke. Na njegovo toplotno budo priključili tudi instalacije v bazenu ter tako izdatno znižali investicijske

Grafično podjetje Gorenjski tisk Kranj ponovno razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. 3 obratovodij
2. elektroničarja

Poleg splošnih pogojev se za zasedbo delovnih mest zahteva še:
pod 1.: diplomirani inženir strojništva ali diplomirani inženir kemije ali diplomirani inženir elektrotehnike
pod 2.: elektroinženir za šibki tok

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve v 8 dneh na tajništvo podjetja GP Gorenjski tisk, Kranj, Ul. Moše Pijade 1 pod šifro 125.

Črtomir Zorec:

N'mav čriez izaro, n'mav čriez gmajnico...

(Pogovori o koroških krajih in ljudeh)

(77. zapis)

Naše opisovanje potovanj po Kanalski dolini je dobilo v teh dneh iz ust naših bralcev več priznanj. Pač zato, ker naš zapis res vodi gorenjske popotnike malo dlje od trbiških stojnic... Sicer pa marsikdo, ki gre v Ratečah čez mejo, ne ve, da je še vedno v slovenski deželi, vsaj po jeziku, kulturi in zgodovini. In še manj jih ve, da je še pred Pontabljem — 20 km zahodno od Trbiža — slovenska vas Lipalja ves (San Leopoldo Laglesie — Leopoldskirchen). Zadnji slovenski zaselek na zahodu — mrtva straža slovenstva na večerni strani... No, prav zato bodi v naših zapisih nekaj več besed o tej domala pozabljeni slovenski deželici.

Seveda se bomo še vrnili v prešernovske Ukve — zaradi Prešerna nam je ta kraj še posebno ljub.

Po naključju mi je uho ujelo tudi pesem, ki poje o lepih Ukelcah in domačih fantinih, ki hite za njimi na planino. (Ta pa ni le kak srenjski pašnik ali večja senožet. Planina, ki pripada Ukvam — severno od vasi — je res velika: tu imajo njive s krompirjem — pravijo mu »čompe« — in udobna bivališča! Celo šolo so nekoč kar preselili na to planino, saj je tudi učitelj šel z učenci gor!) — Za razumevanje pesmi še povem, da je Ziljska dolina Kanalski dolini najbližja koroška sosedka. Saj se celo Ziljica, ki priteče iz Kanalske doline, zliva v Ziljo. Dolini sta tako z živim tokom povezani...

So lepe dro Zilanke,
ki majo kratke janke,

Še lepše so pa Ukelce,
ki nosjo majhne cokelce.

Ko pa na Ojsterk pridem,
dolino našo ljepo videm.

Fantine ročno skličem gor,
so dečve na planin, juhé!

OD TRBIŽA DO PONTABLJA

Največji kraj v Kanalski dolini je mesteca Trbiž (ital. Tarvisio, nem. Tarvis), ki ni le kulturnozgodovinski center, pač pa tudi trgovsko in gospodarsko središče doline. Tu so šole, bolnice, vojašnice, velike trgovine in hoteli. Seveda je tu tudi sedež vseh okrajnih oblasti, sodišč in mejnega poveljstva. Vsekakor pa je že nakazana bodočnost Trbiža kot torišča zimskih športov, poletnega turizma in trgovske izmenjave med tremi sosednimi deželami.

K Trbižu je bila leta 1928 priključena tudi občina Bela peč, ki pa je do konca prve svetovne vojne upravno pripadala Kranjski. Tu so fužine in tovarna verig. Gradu nad sotesko pa ni več, le razvaline so še.

Večji kraj je tudi Rabelj, kjer kopljejo svinčvevo in cinkovo rudo. Zahodno od Trbiža so prvi večji kraj Žabnice. Tej fari pripadajo tudi visoke Višarje.

Tik pod Višarjami, ob vhodu v gorsko dolino Zajzero, stoji Ovčja ves — nekdanje poletno bivališče slavnega planinskega pisatelja Julija Kugjva.

Ob cesti, nasproti Ovčje vesi, so Ukve, največja slovenska vas v dolini. Tu je tudi vrsta družin, ki nosijo isti priimek kot naš pesnik Prešeren. — Pri Ukvah je opuščeni rudnik mangana.

Blizu Ukev se nad cesto stiska zgodovinsko znani Naborjet z mnogimi spomeniki, ki pripovedujejo o krvavih bojih Avstrijcev s Francozi.

Naslednji večji kraj ob cesti so Lužnice — znano naravno kopalnišče z zdravilnimi žvepleno-ogljikovimi izviri.

Najzahodnejši slovenski kraj pa je Lipalja ves, mrtva straža slovenstva na večerni strani...

In že smo v Pontablju, ki je do leta 1918 pripadal kar dvema državama: pol Avstriji, pol Italiji — le struga Bele je delila dve veliki državi. Danes je Pontabelj pomembno furlansko mestec s svojo politično in kulturno zgodovino. Hiša, v kateri se je rodil znani furlanski pesnik Arturo Zardini, je spremenjena v spominski muzej. Njegova pesem Stellutis alpinis velja kot himna furlanskih gorjancev-Karnijcev.

Tako smo si na hitro in le na zunaj ogledali Kanalsko dolino. Da pa bi mogli prav razumeti težnje in skrbi, strah in upanje prebivalcev te ozke deželice, skopo vložene med dve visoki gorski verigi, se moramo vsaj bežno ozreti v zgodovino, ki se je tako okrutno dotikala Kanalske doline.

POGLED V ZGODOVINO

Ko so v šestem stoletju hiteli naši slovenski predniki proti beneskim ravnam, je nekaj družinskih zadrug ostalo kar v teh krajih, ki jim danes pravimo Kanalska dolina.

Bržčas so jih ustavile langobardske utrdbe, ki so varovale poti v ravan ob Taljamentu. Do tjakaj so prodrli pozneje predniki Rezijanov in drugih slovenskih rodov — današnjih Beneskih Slovencev.

Niso pa bili ti kraji dotlej brez zgodovine — še pred prihodom naših prednikov je dolino obvladovala rimska utrdba Larix (današnje Žabnice), a so jo ljudstva, ki so drla po tej naravni poti, od vzхода proti zahodu, do tal porušila.

Leto naselitve Kanalske doline po Slovincih lahko le približno določimo — to je bilo okrog leta 730, ko so ti kraji pripadli vojvodini Karantaniji, ki je imela takrat še kneze slovenskega rodu.

V ta čas lahko postavimo tudi eno najimikavnejših zgodb naše starejše zgodovine.

Ko je leta 1224 potoval nemški pesnik-trubadur Ulrik Lihtenštajnski, preoblečen kot božanska Venera, iz Italije na Koroško, ga je v Vratih, na prehodu iz Kanalske v Ziljsko dolino, pričakal koroški vojvoda Bernard s celo družbo slovenskih viteзов. Ulrik Lihtenštajnski je v svoji pesnitvi pozneje sam povedal, da ga je vojvoda Bernard pozdravil po slovensko:

»Buge waz primi, gralwa Venus!«
(Bog vas sprejmi, kraljeva Venera!)

(se bo nadaljevalo)

GLAS 11

Torek — 15. julija 1975

Na Produ v Mojstrani je bilo prejšnji teden občinsko tekmovanje pionirjev-gasilcev Prostovoljnih gasilskih društev jeseniške občine. V prvi skupini so zmagali pionirji iz Smokuča, v drugi pa pionirji iz Zabreznice. Prvovrščena ekipa iz Zabreznice si je pridobila pravico udeležbe na republiškem tekmovanju, ki bo jeseni v Žalcu. Foto: B. Blenkuš

Prostovoljno gasilsko društvo Predoslje, ki ima prek 250 članov, je v soboto in nedeljo, proslavilo 70 let obstoja in 30-letnico osvoboditve. V počastitev obeh jubilejev je bila v soboto popoldne najprej verižna gasilska vaja šestih okoliških prostovoljnih gasilskih društev, zvečer pa slavnostna seja upravnega odbora gasilskega društva in svečana akademija. Na akademiji je predsednik društva Janez Ančimer kratko orisal 70-letni razvoj društva, v programu pa so nastopili moški oktet iz Britofa, upokojenski moški zbor Predoslje pod vodstvom Regine Kozelj, recitatorji KUD Predoslje in folklorna skupina. Nazadnje sta predsednik občinske gasilske zveze Franc Košnjek in poveljnik občinske gasilske zveze Miro Ravnikar 53 najstarejšim in najzaslužnejšim članom društva podelila priznanja. V nedeljo so potem s proslavljanjem obletnice nadaljevali. Popoldne je bila najprej parada gasilskih društev iz okoliških krajev, potem pa vrtna veselica. Omenimo še to, da je prostovoljno gasilsko društvo Predoslje v zadnjih letih precej izboljšalo opremo. Pred leti so dobili novo motorno brizgalno in zdaj uredili še dom. V prihodnje pa nameravajo obnoviti še dodatno opremo. Na sliki: Na sobotni svečanosti je za 50-letno delo v društvu med drugim dobil priznanje tudi Jernej Rozman. — A. Žalar

Srečanje čebelarjev v Škofji Loki

V nedeljo, 20. julija, se bodo na vrtu škofjeloškega gradu zbrali čebelarji, člani čebelarke družine iz Škofje Loke. Toda to ne bo le navadno srečanje, srečanje, kakršnih je bilo v preteklih letih med čebelarji že več. Škofjeločani so se tokrat odločili, da slovesno proslavijo 70-letnico obstoja svoje čebelarke družine.

»Pokrovitelj prireditve je kmetijska zadruga iz Škofje Loke,« mi je dejal predsednik loške čebelarke družine Janez Tavčar. »Na veliko razumevanje pa smo naleteli tudi pri drugih delovnih organizacijah ter pri posameznikih.«

In kako bo potekala proslava? Malo po poldnevu se bodo pred škofjeloškim hotelom Transturnist začeli zbirati čebelarji. Ob 15. uri

bo parada udeležencev krenila proti prireditvenemu prostoru na loškem gradu. Prireditelji bodo poskrbeli za vrsto zanimivosti. Med drugim obljubljajo, da se bo v povorki peljala na grajski vrt avstrijska cesarica Marija Terezija, ustanoviteljica prve čebelarke šole na Dunaju, kajpak z moškim spremstvom, ter čebelarji učitelj Anton Janša.

Nato bodo loški čebelarji na prireditvenem prostoru, kjer pričakujejo več tisoč obiskovalcev, razvili svoj prapor. Zaslužnim čebelarjem bodo podelili posebna priznanja.

Po končani proslavi bo na grajskem vrtu velika vrtna veselica. Za ples bo poskrbel ansambel Lojzeta Slaka s pevskim kvintetom Fantje s Praprotna. Seveda pa bodo

loški čebelarji poskrbeli za vrsto domačih specialitet, za medeno žganje, za medice...

»Za čebelarje prihajajo slabi časi,« pravi Janez Tavčar. »Vse preveč umetnih gnojil se uporablja in veliko premalo lepega vremena je. Ajdove paše sploh ni več. Pa tudi na pašo se čebel skorajda ne spleča več voziti. Lahko povem, da že petdeset let ni bilo tako slabe letine kot prav letos. Saj veste, čebelarji smo vse preveč prepuščeni samim sebi. Na Dunaju je bila že pred 200 leti ustanovljena čebelarška šola. Pri nas je še danes nimamo. Na Brdu pri Lukovici smo jo gradili. Zgradili smo jo približno do polovice. Toda zdaj ni več denarja. Prodati jo bomo morali. Torej, prepotrebne šole ne bomo dobili!«

J. Govekar

Prizadevni rateški gasilci

Prostovoljno gasilsko društvo v Ratečah šteje 50 aktivnih članov in 10 mladincev. Društvo je pripravilo obsežen program svojega dela. Predvsem nameravajo obnoviti požarni bazen, dograditi 4 zapornice na Trebiži, popraviti streho na gasilnem domu ter pregledati vse hidrante. Razen tega bodo morali zamenjati okoli 160 metrov starih cevi. Ker nimajo dovolj denarja, razmišljajo o akciji za zbiranje sredstev.

Rateški gasilci vsako leto organizirajo 10 mokrih vaj ter prizadevno vzdržujejo gasilske naprave. Vztrajno si tudi prizadevajo za vzgojo mlade kadra in bodo tudi letos poslali nekatere člane na tečaje, ki bodo v Kranjski gori in na Jesenih. B. Blenkuš

Jubilejno leto planinstva v Radovljici

Pred 80 leti so zavedni in navdušeni gorniki iz Radovljice ustanovili svoje samostojno planinsko društvo; to je bilo 10. marca 1895: društvo je bilo za ljubljanskim, kamniškim in gornjegraškim-mozirskim četrto samostojno slovensko planinsko društvo. Na čelu tega prvega gorenjskega planinskega društva so se pojavili marljivi in delovni ljudje z dr. Jankom Vilfanom in mag. pharm. Humom Roblekom na čelu; njuni nasledniki so bili drugi delovni planinci kot Pavle Olip in drugi. V veliko pomoč radovljiškim planincem so bili tudi pionirji slovenskega planinstva z Jakobom Aljažem in Josipom Lavtižarjem na čelu.

Takoj po ustanovitvi društva so gorniki prijeli za krampe in lopate. Še isto leto so zgradili na Velem polju Vodnikovo kočjo; slovesno so jo odprli 19. avgusta 1895. Vsega skupaj so radovljiški planinci zgradili enajst planinskih postojank, med drugim tudi Roblekov dom, Pogačnikov dom ter Valvazorjev dom.

Trenutno ima društvo 1800 članov, njegov mladinski odsek pa je med najaktivnejšimi v Sloveniji, nadvse delaven in številčno močan pa je tudi alpinistični odsek s postajo GRS.

Osrednja prireditve ob 80-letnici bo 3. avgusta; planinci iz petih radovljiških društev se bodo zbrali pri Valvazorjevem domu pod Stalom. Pozneje pa bo v Dragi demonstracija modernega plezanja in sodobne tehnike reševanja. Ob koncu letošnje sezone pa bodo slovesno izročili namenu obnovljeni in povečani Roblekov dom na Begunščici, kjer bodo razvili tudi nov društveni prapor. Marljivi fotoamaterji bodo v počastitev tega planinskega jubileja uredili razstavo planinske fotografije, v sodelovanju z Dolikom Jesenice pa bodo v Radovljici pripravili planinsko slikarsko razstavo. Uroš Župnacič

Na izseljenskem pikniku v Škofji Loki so bile izžrebane vstopnice z naslednjimi številkami:

08624	08892	6193	4189
6723	1030	4004	08233
3632	8660	1034	0632
6722	1021	3374	2164
7073	3357	1624	6826
08911	1655	7052	07708
0023	7055	2646	3598
4041	2695	0201	1051
7206	0025	4780	3359
4152	4342	08817	1696
5773	08637	5353	7233
3702	5480	5854	2722
7098	6900	6155	0297

Srečne izžrebance obveščamo, da lahko vzamejo dobitke do 15. avgusta 1975 v upravi skupščine občine Škofja Loka.

POLZELA
NOGAVICE

POLZELA
TOVARNA NOGAVIC/POLZELA

SOZD gozdarstvo
in lesna industrija Gorenjske, Bled
Sektor za organizacijo kadrovske in splošne zadeve
Organizacija združenega dela

išče ter vzame v najem
večje pisarniške poslovne prostore
na Bledu
v izmeri najmanj 250 kv. m v družbenem sektorju.

V pošteved pride tudi odkup poslovnih prostorov.

Ponudbe pošljite pod: Jesen 1975.

**Schiedel — YU — kamin,
dimnik št. 1 v Evropi**

proizvaja in dobavlja

**PGP
Gradnja Žalec**

Uprava javne varnosti v Kranju
Cesta JLA 7

razpisuje
javno licitacijo
za naslednja motorna vozila:

- 5 osebnih avtomobilov ZASTAVA 750
izklicna cena od 5.000 do 9.000 din
- osebni avtomobil ZASTAVA 750
izklicna cena 4.000 din (zaleten na PM Tržič)
- 3 osebne avtomobile ZASTAVA 1300
izklicna cena od 5.000 do 10.000 din
- 3 mopede COLIBRI T-03
izklicna cena od 600 do 1.300 din.

Obenem bo tudi razprodaja razne pisarniške in druge opreme.

Licitacija bo v sredo, 16. julija 1975, ob 14. uri za družbeni in zasebni sektor.

Interesenti si lahko ogledajo vozila eno uro pred začetkom licitacije v garažah UJV — za stavbo občinske skupščine Kranj.

Interesenti, ki bodo sodelovali, morajo pred licitacijo položiti 10 % pologa od izklicne cene.

GRADITELJI, VAŠA SEZONA JE TU!

**. OKNA 8% POPUST
. VRATA 10% POPUST
. KREDIT DO 20.000 DIN**

PRODAJALNA GRADBENEGA MATERIALA

lesnina
KRANJ — PRIMSKOVO

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Poceni prodam dobro ohranjen električni STEDILNIK na 4 plošče. Jožefa Kokalj, Golnik 62 – Mali-jevo brdo 3787

Prodajam SNOPOVEZALKO Fahr in MLATILNICO s popolnim čišče-njem. Voklo 44 3899

Prodajam 100 kom valovitih salonit-nih PLOŠČ 100 x 125 cm in 2000 kom rabljenega cementnega SPI-ČAKA po 25 par. Telefon 75-818 3900

Prodajam globok OTROŠKI VO-ZIČEK in ZIBELKO. Naslov v oglasnem oddelku 3901

Ugodno prodajam dvodelna OKNA, malo rabljena. Grad 48. Cerklje 3902

Prodajam smrekove PLOHE. La-hovče 32. Cerklje 3903

Prodajam otroški VOZIČEK. Si-merl Jože, Ul. Moše Pijade 9. Kranj 3904

Prodajam KRAVO ali TELICO, ki bo v kratkem teletila. Rogelj Franc Žablje 2. Golnik 3905

Prodajam 50 kv. m jesenovega PAR-KETA. Informacije po telefonu Kranj 25-761 inter. 96 – Dobnik 3906

Oddam PSA nemškega ovčarja tri leta starega in PSICO štiri mesece staro. Stara c. 15 Kranj 3907

Ugodno prodajam KOLESA za za-stavo 1300 ali 125. Alpska c. 33. Lesce 3908

Prodajam KULTIVATOR z ježem za pasquali. Franc Jamnik. Sp. Pir-niče 27. p. Medvode 3909

Prodajam nov, nerabljen PRALNI STROJ Gorenje PS 664 BIO. Ogled popoldne. Wolf. Mlaka 35. Kranj 3910

Prodajam LES za napušč in globok otroški VOZIČEK. Breg ob Ko-kri 16. Preddvor 3911

Prodajam otroško POSTELJICO. Krenner. Kidričeva 16. Kranj 3912

Prodajam LES za ostreže. Gode-šič 43. Škofja Loka 3913

Prodajam globok otroški VOZIČEK in KOSARICO z vložkom po nizki ceni. Prosen Pavla. Zg. Pirniče 20. p. Medvode 3914

Prodajam ohranjen otroški VOZI-ČEK. Peternej, Župančičeva 15 Kranj 3915

Prodajam SAKSAFON tenor Welt-klang in KLARINET special. Ogled v popoldanskem času. Kelbl Valen-tin. Zabreznica 6 a. 64274 Žirovnica 3916

Zaradi selitve ugodno prodajam STEDILNIK na električni (2) in plin (4), ki je še v garanciji ter JEKLEN-KO za plin. Ogled vsak dan od 17. do 19. ure na Stari c. 16. Kranj 3917

Prodajam traktorsko SNOPOVE-ZALKO. vprežni KULTIVATOR. SOD za gnojevko, dva BIKCA simentalca za rejo. Jezerska c. 71 3932

vozila

Prodajam MOPED Tomos T 14 na štiri prestave in MOPED Tomos T 03 na tri prestave (brez izpita). Vrečič. Kidričeva 62 Šk. Loka 3851

Prodajam 850 SPORT COUPE. Delavska 6. Kranj – Stražišče. Ogled vsak dan po 15. uri 3918

Prodajam karamboliran NSU prinz 1200 ali po delih. Lončar Mirko. Breg 6. Tržič 3919

Prodajam FIAT 750 stroj še v ga-ranciji. Zdeno Dežman. Zabreznica 1. Žirovnica 3920

Poceni prodajam COLIBRI (brez registracije) Aljančič. Bistrica 39. Tržič 3921

Nujno prodajam MOTORNO KO-LO MZ 250 TS z dodatno opremo. letnik izdelave 1974. Cena po dogo-voru. Plahuta Dane. Retljeva 2. Čirčiče. Kranj 3922

Prodajam avto kamp PRIKOLICO IMW Adrija .tip 550 rabljeno eno sezono. Informacije Hafner. Kranj. Ljubljanska 12 3923

stanovanja

Mlada zakonca iščeta STANOVA-NJE v Tržiču ali okolici. Naslov v oglasnem oddelku 3924

V centru Kranja oddam SOBO dvema osebam, telefon 50-334 3925

Miren študent išče ogrevano SOBO v Kranju. Ponudbe pošljite na naslov Mori Milan. Lovrenc na Pohorju, Kovaška 97 3926

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, kopi-tarjeva 2. – Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. – Tekoči račun pri SDK v Kra-nju številka 51500-601-12594 – Te-lefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredniš-vo 21-835, novinarji 21-860, malo-oglasni in naročniški oddelk 21-194. – Naročnina: letna 140 din, polletna 70 din, cena za 1 številko 1,50 dinarja. – Oproščeno promet-nega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

zaposlitve

Avtokleparskega in ličarskega VA-JENCA sprejem takoj. Franc Smerkolj. Obrtniška 10, Domžale

Poceni in hitro barvam vse vrste ograj in žlebov. Naslov v oglasnem oddelku 3889

DRUŠTVO SOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV BLEĐ-JESE-NICE takoj zaposli honorarno v po-poldanskem času ADMINISTRA-TIVNO MOČ sposobno za vodenje društvene pisarne na Bledu. Ponud-be poslati na začasni naslov: DŠAM Jesenice, Prešernova ulica (pri Borštnar) 3759

izgubljeno

Od Praprotna do sv. Tomaža izgubljena OČALA z dioptrijo pro-sim vrniti proti nagradi. Jagrič, Koroška 49. Kranj 3878

Izgubil se je dveletni KONJ rjav s široko dolgo liso na glavi. Javite na naslov proti nagradi. FRJAN Jože, Sp. Laze 4. Zg. Gorje 3933

obvestila

Cenjene stranke obveščam, da bom imel DELAVNICO zaprto od 21. 7. do 27. 7. 1975. Stranke naproš-am, da pravočasno dvignejo očiste-ne predmete. Se priporoča KE-MIČNA CISTILNICA ĐARKO OGRIN, Cerklje 41 3927

Začel bom izdelovati valovito STRESNO OPEKO novi model. Se priporoča FILA JOŽE, Hrastje 194 pri cerkvi 3928

Cenjene stranke obveščam, da bō frizerski salon PUNKA radi letnega dopusta zaprt od 21. 7. do 4. 8. 1975. Se priporoča ANA KNEŽ, Vodo-pivčeva 13 3934

prireditve

ZDRUŽENJE BORCEV NOV GORENJA VAS prireja tradicional-ni partizanski piknik z veselico na JAVORČU na Žirovskem vrhu v nedeljo, 20. 7. 1975 ob 14. uri. Za prevoz iz Gorenje vasi v Žirovski vrh preskrbljeno. Igral bo ansambel Čadež. Za postrežbo preskrbljeno 3931

zahvala

Najlepše se zahvaljujemo za pomoč pri gašenju požara, katero so nudili gasilci iz Hlebe, Begunj in Letalski center Lesce. Zahvaljujemo pa se tudi vsem vaščanom in ostalim, kateri so nudili pomoč. – ŽILIH JOŽE in sosed BURGAR, HLEBCE 3930

POPRAVEK

Pri objavi javnega razpisa, za Samoupravno stanovanjsko skupnost občine Jesenice – samoupravna enota za družbeno pomoč, ki je bil objavljen v Glasu št. 52 – petek, 11. julija 1975, na 11. strani se opravičujemo za nastalo pomoto. Pravilna objava javnega razpisa se glasi takole:

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE JESENICE

Samoupravna enota za družbeno pomoč

Na podlagi 14. člena Pravilnika o pogojih za dodeljevanje sta-novanj zgrajenih s sredstvi samoupravne enote za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu, objavlja samoupravna enota naslednji

JAVNI RAZPIS

ZA ZBIRANJE VLOG PROSILCEV ZA PRIDOBITEV STANOVANJSKE PRAVICE V NAJEMNIH STANO-VANJIH, ZGRAJENIH S SREDSTVI SAMOUPRAVNE ENOTE ZA DRUŽBENO POMOČ V STANOVANJSKEM GOSPODARSTVU IN TO ZA:

- 36 družinskih stanovanj v stanovanjskem objektu SG-1 na Spod-njem Plavžu na Jesenicah (rok dograditve: 25. 12. 1975)
- 3 družinskih stanovanj v stanovanjskem objektu TROJČEK S-3 v Kranjski gori (rok dograditve: 5. 11. 1975).

Živilski kombinat
Žito Ljubljana
TOZD Pekarna Kranj
Dražgoška 8

Takoj sprejememo v delovno razmerje:

1. dva transportna delavca v skladišču mlevskih izdelkov
2. kurjača za kurjenje parnih kotlov v pekarni

Pogoji:

- pod 1.: fizično sposoben prenašati bremena in stanovanje v bližini Kranja;
- pod 2.: izpit za kurjenje nizkotlačnih kotlov, stanovanje v Kranju.
- Osební dohodek po pravilniku Kombinata Žito.

ostalo

Obveščam, da nisem plačnik dol-gov moje žene Saje Zofije, Vrečkova ulica 3. Kranj – SAJE FRANC-RADO 3929

Kranj CENTER
15. julija ital. barv. krim. ZADNJE ZATO-CISCE ob 16. 18. in 20. uri
16. julija ital. barv. krim. ZADNJE ZATO-CISCE ob 16. in 18. uri, premiera Span. barv. MOJA DRAGA GOSPODIČNA ob 20. uri
17. julija span. barv. MOJA DRAGA GO-SPODIČNA ob 16. 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ
15. julija ital. barv. vestern KARAMBOL ob 18. in 20. uri
16. julija amer. barv. vestern WILLIE BOY ob 18. in 20. uri
17. julija nem. barv. BALZACOVE GRES-NICE (ni primeren za otroke) ob 18. in 20. uri

Tržič
15. julija amer. barv. vestern WILLIE BOY ob 18. in 20. uri
16. julija šved. barv. PRIGISČE LJUBEZNI ob 17.30 in 20. uri
17. julija domači barv. vojni PARTIZANI ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM
15. julija domači barv. vojni PARTIZANI ob 18. uri
16. julija nem. barv. BALZACOVE GRES-NICE (ni primeren za otroke) ob 18. in 20. uri
17. julija šved. barv. PRIGISČE LJUBEZNI ob 17.30 in 20. uri

Škofja Loka SORA
15. julija franc. barv. komed. SKRIVNOST PARISKEGA PODZEMLJA ob 20. uri
16. julija franc. barv. komed. SKRIVNOST PARISKEGA PODZEMLJA ob 18. in 20. uri
17. julija amer. barv. krim. MORILEC Z RILLINGTONSKEGA TRGA ob 20. uri

Železniki OBZORJE
16. julija ital. barv. pust. SE ANGELČKI BI JEDIL FIŽOL ob 20. uri

Jesenice RADIO
15. julija angl.-nem. barv. komed. ORGLJE 16. julija amer. barv. CS drama ŠAMPION RODEA

Jesenice PLAVŽ
15. julija amer. barv. CS pust. ŽIVI IN PUSTI UMRETI
17. julija amer. barv. komed. NAJBOLJ NORA TEKMA

Kranjska gora
16. julija angl.-nem. barv. komed. ORGLJE

Radovljica
15. julija amer. barv. krim. PRIVATNI DE-TEKTIV ob 20. uri
16. julija franc. barv. krim. VELIKI RE-VOLVERASI ob 20. uri
17. julija amer. barv. vestern SODNIK ZA OBEŠANJE ob 20. uri

Bled
15. julija franc. barv. krim. VELIKI RE-VOLVERASI ob 20. uri
16. julija amer. barv. krim. PRIVATNI DE-TEKTIV ob 20. uri
17. julija franc. barv. krim. VELIKI RE-VOLVERASI ob 20. uri

Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti upravnih organov

SKUPŠČINE OBČINE KRANJ

razpisuje

naslednja prosta delovna mesta:

1. SAMOSTOJNEGA SVETOVALCA ZA PRAVNE ZADEVE – 2 delovni mesti
– v oddelku za občo upravo in družbene službe
– v davčni upravi
Pogoji: diplomirani pravnik in 5 let delovnih izkušenj
2. SAMOSTOJNEGA SVETOVALCA ZA PLANIRANJE
– v oddelku za gospodarstvo
Pogoji: diplomirani ekonomist in 5 let delovnih izkušenj
3. REFERENTA ZA KADROVSKE ZADEVE
– v sekretariatu IS
Pogoj: visoka strokovna izobrazba pravne ali organizacijske smeri in 5 let delovnih izkušenj
4. PREMOŽENJSKO PRAVNEGA REFERENTA
– v oddelku za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve
Pogoj: visoka strokovna izobrazba pravne smeri
5. REFERENTA ZA PERSONALNE ZADEVE
– v oddelku za občo upravo in družbene službe
6. DAVČNEGA INŠPEKTORJA
– v davčni upravi
7. REFERENTA ZA NABORNE ZADEVE
– v oddelku za ljudsko obrambo
8. UPRAVNEGA REFERENTA
– v oddelku za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve
Pogoji od 5. do 8: višja strokovna izobrazba upravne ali pravne smeri in 3 leta delovnih izkušenj
9. VODJO KATASTRA KOMUNALNIH NAPRAV
– v geodetski upravi
Pogoj: višja strokovna izobrazba komunalne ali geodetske smeri in 3 leta delovnih izkušenj
10. REFERENTA ZA OD IN LIKVIDACIJO RAČUNOV
– v oddelku za finance
11. DAVČNEGA KONTROLORJA
– v davčni upravi
12. ŠEFA KRAJEVNEGA URADA NAKLO
Pogoji od 10 do 12: srednja strokovna izobrazba in 2 leti delovnih izkušenj
13. GEOMETRA
– v geodetski upravi
Pogoj: tehnična srednja šola – geodetski odsek in 2 leti delovnih izkušenj
14. PISARNIŠKO MOČ pri Krajevnem uradu CERKLJE
Pogoj: nepopolna srednja izobrazba in delno znanje storjepisja

in naslednja prosta delovna mesta pripravnikov

1. DIPLOMIRANI PRAVNIK
2. DIPLOMIRANI EKONOMIST
3. VIŠJI UPRAVNI DELAVEC
4. PRAVNIK
5. EKONOMSKI TEHNIK
6. ADMINISTRATIVNI TEHNIK
7. GEOMETER

Kandidati za zgoraj razpisana prosta delovna mesta naj pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo razpisni komisiji upravnih organov skupščine občine Kranj, Trg revolucije 1, najkasneje v 15 dneh od dneva razpisa.

TIKO

Tržiško podjetje industrijsko kovinske opreme Tržič, Koroška cesta 17

Odbor za medsebojna razmerja delavcev razpisuje prosto delovno mesto administratorja – korespondenta za delo na področju nabavno-prodajne službe

Pogoji za zasedbo delovnega mesta so naslednji:

končana ekonomska srednja šola ali 4-letna administrativna šola in 2 leti prakse.

Prednost imajo kandidati, ki izpolnjujejo navedene pogoje izobrazbe in prakse. Prijavijo pa se lahko tudi kandidati, ki nimajo ustrezne prakse – začetniki.

K prijavi je treba priložiti dokazila o šolski izobrazbi in navesti zadnjo zaposlitev.

Osební dohodki po pravilniku o delitvi dohodka in OD.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

TPP Zarja Jesenice
TOZD Manufaktura

Odbor za medsebojna razmerja objavlja prosto delovno mesto prodajalca na terenu

Pogoji:

- končana šola za prodajalce
- 5 let delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu
- poznavanje predpisov s področja komercialnega poslovanja
- lasten osebni avto.

Za to delovno mesto je določena 3-mesečna poskusna doba.

Kandidati naj vložijo prijave v 15 dneh od dneva objave na Kadrovsko socialno službo TPP Zarja Jesenice, Titova 1. Sta-novanja ni. Objava velja do zasedbe delovnega mesta

»Carinski teror« na lastni koži

Mejni prehod na Korenskem sedlu je eden izmed najbolj prometnih, saj običajno v teh dneh prihajajo vozila kar v štirih vstopnih kolonah. — Foto: D. Sedej

Moji ljubi »Kleine Zeitung«, »Sudost-Tagespost«, »Volkszeitung« in vsi drugi avstrijski časopisi, strážansko me je pretreslo, ko ste poročali, da so 4. julija na ljubeljskem prehodu jugoslovanski mejni organi »sterorizirali«, »šikanirali«, »filtrirali« ali kakorkoli že drugače zlobno povzročili kilometrske kolone, predvsem pa me je presenetil podatek, da je tega dramatičnega dne prestopilo mejo le šest vozil na uro. Kot eno izmed večtisoč potnikov v nepretrgani več kilometrov dolgi koloni vozil, ki sem se ji pripeljal na sam rep opoldne že omenjenega tragičnega dne, ste me resnično spravili v resne skrbi. Otipavam se, še celo trikrat uštipnem, pa me je še vedno obupno strah, da vendarle nisem čakala dobre tri ure, ampak da po vašem grozljivem podatku in po preprostem izračunu tava zdajle po Gorenjski moj duh in vam moj duh piše, kajti, če je tedaj prestopilo mejo le šest vozil na uro, sem jaz s kožo in kostmi namreč še vedno neke na avstrijski strani Ljubelja...

»Filtriranje« na lastni koži je bilo od sile prijetno, saj je trajalo natanko šest sekund in takšen, nekajsekundni pretres so utrpeli tudi tisoči pred menoj in tisoči za menoj. Reka vozil je nenavadno hitro dotekala in odtekala, »sumljivi« so pregledovali na bližnjem parkirišču... Nadalje sem poizvedovala za someščani, ki so tega dne in naslednje dni prestopili in ki redno prestopajo mejo in če nisem govorila z njihovimi dobriimi duhovi — bili so, ob vseh čudesih na meji, že doma. »Ja, malo dalj časa čakamo, tako kot vsako leto v teh mesecih. Nagajanje? Daj no...«

PODKORENSKA »NESTRPNOST«

Ker ste pisali, da mejni organi tečnarijo na vseh mejnih prehodih z Avstrijo in ker tudi Korensko sedlo ni bilo izvzeto, me je ondan zaneslo tudi tja, ob 13. uri. Op-la, si rečem, če kdaj, potem si bodo cariniki dali duška zdaj, ko ni toliko prometa, a še vedno dovolj, da s svojim hudobnim smislom za teror podaljšajo dve koloni za nekaj kilometrov. Pred Kompas se postavim, napetih oči, drhtečih udov od pričakovanega »šikaniranja«. Pa nič in nič, vse drvi mimo, le občasni temeljit pregled prenapolnjenega avtomobila, pregled, ki kolon ne otira... Šele tedaj mi je popolnoma jasno, da nisem

DOSLEJ NAJVEČJI PROMET

»Od 1. julija prihajajo vozila v najmanj dveh vstopnih kolonah.« pravila na Podkorenu komandir mejne milice Stane Rižnar in vodja carinskih izmen Pero Čosič. »Prometa še nikoli ni bilo toliko, saj od 4. ure zjutraj do 13. ure delamo na vseh štirih vstopnih kolonah. Najhuje je ob koncu tedna, ko prihajajo naši zdomci. Zelo smo okrepili službo, večjih zastojev pa ni bilo. Tako postaja prehod kar ozko grlo in ga nameravamo v prihodnjih letih razširiti. Najpogostejši prekrški so skrivanje orožja, neveljavni potni listi ter drugi prekrški, ki jih največ povzročajo naši zdomci.«

Na Podkorenu torej beležijo rekordno število prehodov dopustnikov. Živahno je v menjalnici, v okrepčevalnici, pred prodajalno Gorenjke. Več kot 300 vozil in 1400 potnikov v eni uri prestopa mejo dan in noč, cariniki garajo, garajo zato, da se reka vozil stalno in nemoteno vali dalje — in ob vsem tem te obhaja prijeten občutek, kako je tisočim in tisočim tujim dopustnikom iz vseh evropskih dežel naš topli Jadran še kako ljub in drag...

Darinka Sedej

nesreče

Izsiljevanje prednosti

V soboto, 12. julija, nekaj pred 18. uro se je na cesti prvega reda med Jesenicami in Kranjsko goro pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Borut Tičar (roj. 1945) iz Žalca je vozil proti Jesenicam. Pred hišo št. 6 v Kranjski gori mu je nenadoma zapeljal pred avtomobil voznik osebnega avtomobila nizozemske registracije Van Evijk Marinus (roj. 1937). Voznik Tičar se je skušal trčenju izogniti in je zapeljal v levo, vendar trčenja kljub temu ni mogel preprečiti. V nesreči je bil ranjen sopotnik v nizozemskem avtomobilu in voznik. Lažje ranjena sta bila tudi voznik Tičar in njegova hčerka. Škode na vozilih je za 120.000 din.

Prehitevanje

V soboto, 12. julija, nekaj po 12. uri se je na cesti prvega reda v Belci pripetila prometna nezgoda zaradi nepravilnega prehitevanja. Voznik dostavnega avtomobila Stanislav Mencinger (roj. 1932) iz Ribnega je na Belci, na delu ceste, kjer je z znakom prehitevanje prepovedano, prehiteval dva osebnega avtomobila in sicer v levem nepreglednem ovinku. Vtem je iz nasprotna smeri pripeljal pravilno po svoji desni voznik osebnega avtomobila Albin Horvat (roj. 1920) iz Maribora. V trčenju sta bila oba voznika hudo ranjena, v jeseniško bolnišnico pa so prepeljali tudi tri sopotnike iz Horvatovega avtomobila. Škode na vozilih je za 80.000 din.

Vozil po sredi

V nedeljo, 13. julija, ob 19.45 se je na cesti tretjega reda med Kranjem in Trbojami pripetila prometna nezgoda. Voznik motornega kolesa Florijan Kovač (roj. 1958) s Suhe je peljal od Trboj proti Prebačevemu po sredi ceste. Ko se je srečeval z osebnim avtomobilom, ki ga je vozil Jože Stare (roj. 1955) s Praprotnice police, je pogledal nazaj in zapeljal še nekoliko v levo. S krmilom kolesa je pri tem razbil vetrobransko steklo avtomobila, peljal še nekaj metrov in nato padel. Huje ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Škode na vozilih je za 15.000 din.

L. M.

Strela zanetila požare

V četrtek, 10. julija, popoldne je med neurjem strela udarila v hlev gospodarskega poslopja Marije Freljih iz Davč. Strela je v hlevu ubila konja in dva bika. Škode je za okoli 30.000 din.

Nekako v istem času je strela udarila tudi v hlev kmeta Valentina Hudolina iz Davč. Strela je oplazila bika v hlevu, tako da so ga morali zaradi poškodb zaklati.

V soboto, 12. julija, ob 1. uri

zjutraj je strela udarila v gospodarsko poslopje Jožeta Žiliha iz Hlebc. Ogenj je uničil celotno ostrešje; pogorelo je 25 voz sena, razno poljsko orodje in nekaj desk. Škoda je velika.

V soboto, 12. julija, ob 1.30 uri zjutraj je strela udarila v dimnik stanovanjske hiše Miha Polaka iz Kranja. Zgorelo je ostrešje stanovanjske hiše, poškodovana pa je tudi notranja oprema. Škode je za približno 80.000 din.

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem sporočamo žalostno vest, da je v prometni nesreči umrl

Ivan Korošec

Mošnje 39, Radovljica

Pogreb pokojnika bo v sredo, 16. 7. 1975, ob 17. uri iz hiše žalosti v Mošnjah.

Žalujoči: žena Marija, sinova Janez in Dane z družinama in sorodniki

Mošnje, 14. 7. 1975

ZAHVALA

Ob smrti našega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Jožeta Nograška

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom za nesebično pomoč, darovano cvetje in vence, kolektivom IBI, ISKRA in ISKRA COMMERCE ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala g. kaplanu za pogrebni obred, društvu upokojencev Predoslje za odpete žalostinke in PGD Predoslje za poslovilne besede in spremstvo.

Žalujoči: žena, hčerka, sinovi z družinami, brat in ostalo sorodstvo

Predoslje, 1. julija 1975

OBLETNICA

Pred letom dni za vedno je zaprl oči naš ljubi mož in oče

Janez Vehovec

Bil je skrben, dober, plemenit, ne moremo ga pozabiti.

Za njim žalujejo: žena Marija, sinovi Milan, Marijan, Janko, hčerki Marija in Francka

Voklo, 16. julija 1975

Stane Rižnar

V poletnih mesecih vsako jutro domačini iz Rateč pri Planici ženejo na pašo na bližnji pašnik Rute v Italiji okoli sto glav živine. Čredo spremljata dva pastirja. Ker je v Ratečah ozko čestno grlo, se morajo številni turisti, ki tod prestopajo mejo, umakniti čredi, kar za marsikatero pomeni zanimivost. Ratečani imajo lepe pašnike tudi v planini pri Belopeških jezerih pod Mangartom v Italiji, kjer se pase živina vse poletje. Foto: A. K.

OZP Elektro Kranj

Skupne službe
Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu objavlja prosto delovno mesto

planerja — analitika
v finančni službi

Pogoj: višja strokovna izobrazba finančne ali komercialne stroke ter 4 leta delovnih izkušenj.

Prošnje s potrebno dokumentacijo pošljite v 15 dneh od dneva objave na naslov: OZP Elektro Kranj, Skupne službe, Cesta JLA 6/III, kjer v splošni službi dobite tudi vse nadaljne podatke.

Hokejisti štirikrožno

Nova sezona v hokeju na ledu se bo letos začela že 1. oktobra. Na nedavni izredni konferenci hokejske zveze Jugoslavije so sklenili, da bo v novi sezoni tekmovanje v zveznih ligah potekalo po štirikrožnem ligaškem sistemu in ne več po šestkrožnem, kot je bil primer v minuli sezoni. V A skupini bodo igrali Olimpija, Jesenice, Medveščak, Slavija in Kranjska gora, v B skupini Celje, INA, Mladost, Tivoli in Triglav, v C skupini pa Crvena zvezda, Partizan, Spartak, Vardar in Vojvodina. Člani A skupine bodo začeli s prvenstvom 1. oktobra, B skupina 4. oktobra, C skupina pa 1. novembra. Prvenstvo v zadnjih dveh skupinah, to je v B in C, mora biti končano do 17. februarja, nato pa bodo ekipe teh dveh skupin igrale še po dve tekmi, in sicer prvaka med seboj, drugouvrščena med sabo itd. za končno razvrstitev. Zmagovalec med prvima dvema bo v naslednji sezoni novi član A skupine, iz katere pa bo izpadel zadnji in se uvrstil v B skupino. Spremenjen je tudi sistem tekmovanja za mladince. V vsaki skupini bo po 5 ekip. V A skupini bodo igrali Jesenice, Kranjska gora, Olimpija, Slavija in Medveščak, v B skupini Triglav, Celje, INA, Mla-

dost, Tivoli, v C skupini pa Crvena zvezda, Partizan, Spartak, Vardar in Vojvodina. Tekmovanje mladincev bo po dvokrožnem sistemu. Zadnji iz vsake skupine bo šel v nižje tekmovanje, zmagovalci republiških prvenstev pa se bodo uvrstili v posamezne skupine.

Jeseniški hokejisti so se že začeli pripravljati za novo sezono pod vodstvom novega trenerja Vladimira Bubnika iz CSSR. Po njihovem načrtu bodo Jeseničani že v začetku avgusta odpotovali na trening v CSSR, kjer bodo vadili na ledu in izbrali ogrodje ekipe za novo tekmovalno sezono.

J. J.

Odbojkarji na Pokljuki

Državni A in B reprezentanci v odbojki se že nekaj dni pripravljata na Pokljuki za mednarodne nastope. Med pripravami pa so odigrali med sabo prijateljsko tekmo na Jesenicah. Zmagala je prva ekipa s 3:1. Tekmo si je ogledalo okoli 600 gledalcev, ki so bili navdušeni nad kvalitetno igro.

J. J.

Zmagovalna ekipa kolesarjev kranjske Save na državnem prvenstvu v cestni vožnji — od leve proti desni: 1. J. Valenčič (tudi državni prvak med posamezniki), 2. Rakuš, 4. Žagar (člani), 7. Reven, 9. Ropret, 11. Udovič (mladinci). Od članov manjka na posnetku Kraker, od mladincev pa Koželj.

Trije naslovi za kolesarje Save

Državni prvaki v cestni vožnji so postali Jože Valenčič pri članih ter ekipi članov in starejših mladincev kranjske Save

V soboto in nedeljo je bila pozornost ljubiteljev kolesarstva obrnjena v Novo mesto, kjer je bilo 30. državno prvenstvo kolesarjev v cestni vožnji. V soboto so se naši najboljši pomerili v borbi za naslove med posamezniki, v nedeljo pa v ekipni vožnji. Od šestih naslovov so kranjski Savi pripadli trije, dva Rogu, eden pa Siporexu iz Pulja.

Prvi naslov si je prikolesaril Jože Valenčič, ki je prepričljivo zmagal na 155 km dolgi progi Novo mesto—Straža—Vinica—Novo mesto, odlični pa so bili tudi ostali, saj je bil ni pa so bili tudi ostali, saj je bil Mirko Rakuš 6., Slavko Žagar pa 8. Dirka je bila zelo težka, saj je ves čas deževalo in kljub temu, da so se napadi vrstili drug za drugim, so kolesarji v glavnem vozili v strnjeni skupini, pri čemer se je skupina redčila v glavnem le na vzponu prek Gorjancev. Odločilen je bil poslednji, 15-kilometrski vzpon čez ta prelaz. Skupini je najprej pobegnil Rakuš in medtem ko so se ostali kolesarji močno namučili, da so ga dohiteli, je Jože Valenčič ostal na preži. V trenutku, ko je vodilna skupina dosegla mladega Kranjčana, je Jože napadel. Bliskovito se je pogibal iz skupine in z nezmanjšano hitrostjo brzel proti vrhu. Ostali kolesarji, izmučeni zaradi lova na Rakuša, pri tem niti niso poskušali, da bi ga dohiteli in Jože je imel na

vrhu že minuto prednosti. Sledil je le še hiter spust in že je bil na cilju v Novem mestu. Kot 30. zmagovalec državnega prvenstva je kranjskemu kolesarskemu klubu Sava prvi prinesel to dragoceno lovoriko.

V dirki starejših mladincev je bil razplet podoben. Na vrhu Gorjancev je bil prvi Darko Reven, ki je imel 3 minute prednosti pred nasledovalci, ki jih je njegov pobeg močno presenetil, saj so vsi pazili le na Ropreta in Udoviča. Toda morda je bila prav ta velika prednost odločilna, da Reven ni postal državni prvak. Kot veter se je zagnal z vrha po klancu navzdol, v dež in nasproti vozečim avtomobilom. Trener Hvasti, ki je vozil za njim, je dejal, da mu je kolo kar poskakovalo po zraku, tako tvegano je vozil. In prav tega se je kranjski trener ustrašil. Kaj če pade? V spomin so se mu vrinili težki padci Krakerja na dirki za memorial Vida Ročiča in po Srbiji ter Valenčiča na Talisovem kriteriju v Mariboru. Zbal se je za svojega varovanca in mu ukazal voziti previdneje. Nihče namreč ni mogel verjeti, da ga lahko še kdo ujame. Pa vendar se je 500 m pred ciljem za njim pojavila kot neurje zasledovalna skupina. Švigili so mimo njega kot blisk in vse je bilo končano. Zmagal je Bulič (Siporex), drugi je bil Udovič, četrti Reven, šesti Ropret, deseti Koželj in enajsti Lamberger. »Vedno je najbolje tako, kot je,« je potem najbolj potrj med vsemi dejal Hvasti. In tega mu ni treba zameriti, kajti toliko kot kolesarji se je prav gotovo namučil tudi on. Skrbeti za 25 kolesarjev — toliko jih je imel v Novem mestu — ni malenkost, če si sam za vse. Bil je trener, mehanik, maser in psiholog hkrati. Za kakšno ceno? Da so kranjski kolesarji sploh lahko odšli na prvenstvo, mu klub ni izplačal niti plače. Dali so mu le naročilnico in 2000 din. S tem je odpeljal 8 najboljših v Novo mesto, od tam pa se je vrnil s tremi naslovi. Je mogoče, da so Kranjčani brez priprav to dosegli? Mogoče. Toda mogoče le zato, ker je bil z njimi Hvasti, ki je svoje fante uspel prepričati, da 14-dnevne priprave Rogovcev v Predddvoru ne pomenijo nič, da je vseeno, če nimaš najboljših gum, da je vseeno, če za ekipno vožnjo nimaš posebej pripravljenih koles, če jim zamoliš, v kakšni finančni situaciji je klub. Toda kako dolgo še? Morda le še toliko časa, da bo kdo od najboljših zlomil kolo. Naj Valenčič ali Žagar ali kdo drug potem preneha nastopati, ker v Hvastijevi

Triglav prvi v Kopru

Polfinalni turnir vaterpolistov II. zvezne lige se je po pričakovanju končal s prepričljivo zmago kranjskega Triglava. V finale sta se s tega turnirja uvrstila še Jedinstvo iz Zadra in novinec v ligi Hvar. Kranjčani so na turnirju zelo dobro zaigrali in premagali vse tekmece.

Rezultati kranjskega Triglava: Triglav : Koper 16:6, Triglav : Delfin 14:5, Triglav : Hvar 13:9, Triglav : Bečej 17:5. V prihodnjih dneh se bo pričelo tekmovanje po dvokrožnem ligaškem sistemu šesterice najboljših iz polfinalnih turnirjev v Kopru in Vrnjački Banji.

Lestvica:	
Triglav	5 5 0 0 73:34 10
Jedinstvo	5 4 0 1 55:43 8
Hvar	5 3 0 2 44:41 6
Delfin	5 1 1 3 37:42 3
Koper	5 1 1 3 38:52 3
Bečej	5 0 0 5 25:60 0

J. J.

Plavalci Triglava pokalni prvaki

Sredi minulega tedna so se začela tekmovanja plavalcev za pokal Plavalne zveze Slovenije. Člani so startali v Ljubljani, kjer po 1. kolu zanesljivo vodi kranjski Triglav, ki je zbral 413 točk, 2. je Ljubljana 252, 3. Ilirija 230, 4. Rudar 70, 5. Neptun 43, 6. Delfin 24, 7. Celulozar 16, 8. Koper 11. V posameznih disciplinah so bili najboljši: moški — 200 m kravl: Linhart 2:05,8, 2. Milovanovič (oba Triglav) 2:15,1, 1500 metrov: 1. Petrič 17:40,4, 2. Milovanovič 18:11,0, 3. Šmid (vsi Triglav) 18:31,0, 200 m prsno: 1. T. Slavec (Triglav) 2:54,0, 200 m hrbtno: 1. Rudan (Delfin) 2:21,0, 100 m delfin: 1. Urankar (rudar) 1:04,4, 2. J. Slavec (Triglav) 1:05,9, 400 m mešano: 1. Urankar (rudar) 5:12,6, 2. Petrič (Triglav) 5:18,0 (rekord SFRJ za starejše pionirje), 3. J. Slavec (Triglav)

5:20,0, 4 x 100 m mešano: 1. Triglav I 4:40,8, 2. Triglav II 4:48,5; ženske — 200 m kravl: 1. Oman (Ljubljana) 2:29,2, 800 m kravl: 1. Škerjanec (Ilirija) 10:23,2, 200 m prsno: 1. Vovko (Ljubljana) 2:58,8, 2. Štemberger 3:01,0, 3. Pajntar (obe Triglav) 3:02,2, 200 m hrbtno: 1. Blažič (Rudar) 2:35,2, 2. Porenta (Trig.) 2:36,8, 100 m delfin: 1. Perharič (Ilirija) 1:13,3, 4 x 100 m mešano: 1. Ljubljana 5:02,2, 3. Triglav 5:27,4.

Sinoči je bilo povratno 2. kolo, vendar rezultatov do z. ljučka redakcije še nismo prejeli.

Tudi pionirji so se pomerili za pokal PZS. Med mlajšimi pionirji A zanesljivo vodi Triglav z 282 točkami, medtem ko jih ima Rudar kot drugouvrščen 154. V konkurenci starejših pionirjev pa je v vodstvu Ljubljana z 220 točkami.

J. J.

Izredni občni zbor TVD Partizana Besnica

Pred dnevi je TVD Partizan Besnica pripravil izredni občni zbor. Namen tega je bil ponovno oživiti športno dejavnost v Besnici, ki je v zadnjih nekaj letih precej zamrla. Seveda bo potrebno za dosegajočih ciljev vložiti precej napora. Tako so se takoj v začetku dogovorili za delovno akcijo, s katero bodo usposobili igrišče. Problem je seveda tudi denar, vendar upajo in so prepričani, da bodo s pomočjo TKS tudi tega rešili. Naloge, ki so si jih začrtali, niso majhne. Oživiti nameravajo namizni tenis, smučanje, šah. Rokomet, ki je že sedaj na zadovoljivi

ravni, pa bodo še popestrili in izboljšali. Tudi na rekreacijo, ki mora biti sestavni del današnjega tempa življenja, ne bodo pozabili.

Upajo tudi, da bo rokometno igrišče, za katerega izgradnjo smo se odločili na zborih delovnih ljudi, prišlo kmalu na vrsto, kajti sedanje je že zastarelo in neprimerno za tekmovalca.

Za predsednika društva je bil izvoljen Janez Zeni in kot je izjavil, je zadovoljen, da ima ob sebi ekipo ki je pripravljena delati. Prepričan je, da se bodo že v bližnji prihodnosti pokazali znaki napredka.

I. LEBEN

Na Lubnik — v dobre pol ure

»Tek na Lubnik« so pobudniki in organizatorji, skupina škojčeloških športnikov, krstili zanimivo prireditve, ki se je je minulo nedeljo, 13. julija dopoldne, udeležilo 16 tekmovalcev. Lepo uspeša manifestacija naj bi v prihodnje postala tradicionalna, saj je že prvi poskus pokazal, da kljub pomanjkljivi reklamni vlada zanj dovolj zanimanja. Kakor sta ob razglasitvi rezultatov poudarila znana škojčeloška športna veterana V. Hafner in R. Čuš, je njen pomen trojen: v širši javnosti bo pomagala popularizirati planinstvo ter posebej Lubnik, eno najlepših in že doslej dobro obiskanih turističnih točk v okolici Skofje Loke; pritegnila bo mlade k sistematičnemu rekreativnemu udejstvovanju, tako pomembnemu za zdravje in tudi za obrambne priprave v okviru SLO; hkrati bo služila kot ena najprimernejših oblik dopolnilnega treninga in preverjanja

telesne pripravljenosti aktivnih športnikov, kajti tek in planinarjenje sodita med najbolj vsestransko koristne fizične dejavnosti kar jih poznamo.

In še nekaj besed o poteku nedeljskih dogodkov. Pot je nastopajoče vodila od starta za gradom čez Kobilo in skozi vas Gabrovo na vrh. Progo, ki ob zmerni hoji vzame človeku približno dve uri časa, so najboljši premagali v borih štiridesetih minutah, pri čemer velja poudariti, da je bil najslabši rezultat 57:00, torej manj kot ena ura, in da kljub pripeki ni nihče odstopil.

REZULTATI: 1. Franc Hafner (33:11), 2. Zdravko Eržen (36:25), 3. Lado Trobec (38:03), 4. Jože Gostinčar (39:36), 5. Franc Oblak (42:01), 6. Dušan Šmid (44:31), 7. Berto Šraj (44:34), itd. I. G.

Štrukelj drugi v Räyskälä

Franc Štrukelj, član alpsko letalskega centra Lesce, je na nedavnem tekmovanju v jadrnem letenju v Räyskälä na Finskem, kjer bo prihodnje leto tudi svetovno prvenstvo, zasedel odlično drugo mesto, in s tem dosegel enega izmed največjih mednarodnih uspehov naših jadrancev doslej.

Na generalki svetovnega prvenstva se je zbralo v standardnem razredu 40 tekmovalcev, v odprtem pa le 6. Štrukljevo drugo mesto v standardnem razredu je izreden dosežek, čeprav niso nastopili tekmovalci ZRN, Francije in še nekateri najboljši jadralci na svetu, saj je premagal vrsto znanih tekmovalcev, kot so npr. Šved Ax, Finci Wiitanen, Hormo, Nurminen in drugi.

Zanimivo je, da je Štrukelj pred zadnjim delom tekmovanja vodil za 35 točk pred poznejšim zmagovalcem, Poljakom Kepko. V zadnji preizkušnji pa je bil Kepka drugi in za svoje mesto dobil 53 točk, Štrukelj pa šele 22. Za to mesto je dobil samo dve točki, in tako v končni uvrstitvi zaostal za Kepko za 16 točk. Tretji je bil Finec Wiitanen, Gatolin pa deveti.

V posameznih disciplinah se je Štrukelj uvrstil takole: (v oklepaju uvrstitve zmagovalca Kepke); I. dan: 6. (9); II. dan: 3. (3); III. dan: 2. (1); IV. dan: 14. (6); V. dan: 6. (1); VI. dan: 9. (3); VII. dan: 1. (4); VIII. dan: 11. (13); IX. dan: 22. (2).

Tekmovanje je potekalo v dokaj ugodnih vremenskih razmerah za Finsko. Naša tekmovalca sta pripotovala na tekmovanje šele tik pred začetkom, zato tudi nista imela časa za pripravo na tekmovanje in aklimatizacijo.

V odprtem razredu je zmagal Anglež Lee, naša tekmovalca Rojnik in Peperko pa nista mogla nastopiti, ker si nista nikjer mogla izposoditi letala. V času tekmovanja je nemški jadralac H. W. Grosse z ASW-17 povečal svoj dosednji rekordni trikotnik z 827 km na 1.000 km. F. P.

V Kranju državno prvenstvo v plavanju

Letos je poteklo 15 let, ko je bil Kranj zadnjič organizator državnega prvenstva v plavanju za člane. Od 31. julija do 2. avgusta se bodo v letnem bazenu v Kranju po dolgem času spet zbrali vsi najboljši jugoslovanski plavalci, ko se bodo pomerili za posamično prvenstvo Jugoslavije. Kranjčani bodo imeli priliko videti odlične plavalce kot so brata Miloš, Rudan, Lustig, Majnaričeva ter domače »zvezde« Petriča, Milovanoviča, Linhart, Porentova, Pajntarjevo, brata Slavec itd.

Najboljši s tega prvenstva bodo odpotovali v Atene na prvenstvo Balkana za člane. Zanesljivo je, da bo v ekipi Jugoslavije tudi več plavalcev kranjskega Triglava.

Konec avgusta bo v Kranju tudi državno prvenstvo za pionirje. Na tem tekmovanju kranjski Triglav največ pričakuje od naslednjih plavalcev: bratov Petrič, Štembergerjeve, Kolmanove in drugih. Že v ponedeljek, 14. julija, bo v Kranju pokalno tekmovanje pionirjev B in C, od 9. do 10. avgusta pa bo na kranjskem bazenu republiško prvenstvo za mlajše pionirje A. Torej se obeta v letošnji sezoni v Kranju vrsta kvalitetnih plavalnih prireditev.

P. Didič

Kamnik v I. ligi

V nedeljo je bila v Kamniku odigrana kvalifikacijska tekma za obstoj v I. republiški odbojarski ligi. Kamničani so v zanimivem ter živčnem srečanju zasluženoma premagali Zetjav s 3:1 in bodo prihodnjo sezono spet tekmovali v I. republiški ligi.

J. J.

Kranjski plavalci se intenzivno pripravljajo za letošnje leto, ki bo letos bo plavalni prvenstvo tudi v Kranju. — Foto: M. Zlatič

Vodovod prinaša življenje

»Vodovod, ki ga gradijo brigadirji, prinaša novo življenje v Haloze«, je dejal predsednik osnovne organizacije ZK Majšerk Rafko Mohorko, ko sta se srečala v brigadirskem naselju v Tovarni volnenih izdelkov v Majšerku. »Vodovod je dolgotrajna želja vseh Haložanov, osnova za napredek, za boljše in lažje življenje.«

V Halozah, se zdi, da se je čas ustavil. Lesene hiše, zgrajene iz porčnelih brun, z zlomljenimi hrbtmi in z mahom poraslimi slamnatimi strehami. Starci in otroci okrog hiš, skoši na ramah. Vpreženi v lesene gare. In ob vsem tem zelo malo novega in še to le v večjih krajih in v dolinah. Brez prave cestne povezave. Kot bi se preselili v čase Potrčevih povesti.

Skoraj tri desetletja so minila od takrat, ko je kazalo, da bodo tudi Haloze začele korakati vstrib z napredkom drugih slovenskih pokrajin. Od tistih prvih povojnih let, ko so nekdanjim viničarjem in vinogradniškim delavcem razdelili zemljo. Vinograde in viničarije v katerih so živeli in še nekaj njivic zraven. S tem jim je bila dana osnova za kruh, odstranjen je bil strah pred gospodarjem in pred odpovedjo, bili so na svojem. To pa je bilo vse.

To ni ugotovitev, ki bi bila narejena na podlagi vtisov enkratnega obiska Haloze. O tem pričajo podatki ptujske občine, kamor ti kraji, ki jih na severu omejuje Drava in Dravinja, na jugu Boč in Macelj in na vzhodu slovensko-hrvatska meja, spadajo. Približno 16.500 ljudi živi v Halozah ali 25 odstotkov prebivalstva ptujske občine. Po površini pa zajemajo več kot 40 odstotkov občinskega ozemlja. Od skupnega števila prebivalstva je 57 občanov aktivnih. Skoraj tri četrtine se jih ukvarja s kmetijstvom. Vendar je sodobnih kmetij z razvito tržno proizvodnjo zelo malo. Kot je povedal Rafko Mohorko, bi jih v KS Majšperk lahko prešteli na prste ene roke. Ta krajevna skupnost pa sodi med bolj razvite v Halozah. Večina kmetij pridelava le najnujnejša živila za družino.

V vseh vzhodnih Halozah ni niti enega družbenega industrijskega ali obrtnega obrata. Tudi trgovina in gostinstvo sta slabše razvita kot pred vojno. Včasih so se tod okoli veliko ukvarjali s sadjarstvom, zlasti s pridelovanjem jabolk. Kot je znano, trgovina štajerskih jabolk skoraj ne odkupuje več.

Nekoliko razvitejši je le zahodni del Haloze, kjer je v Majšperku v Tovarni volnenih izdelkov zaposlenih 480 delavcev, v TOZD Usnjena konfekcija Konus pa 120 delavcev. V vinorodnih vzhodnih Halozah pa je pred nekaj leti začel orati ledino pri razvijanju sodelovanja s kmeti in obnavljanju vinogradov Kmetijski kombinat Ptuj.

Pomanjkanje delovnih mest in »bajtarske« kmetije imajo več posledic. Ena od njih je še močno ohranjeno dninarstvo in to za smešno nizek zaslužek. Včasih celo samo za hrano in tisočaka na dan. Na približno 10 odstotkih kmetij živijo samo ostareli ljudje, starejši od 60 let.

Kje so mladi? Odhajajo za službo, za lažjim življenjem. V Ptuj, Maribor in v tujino. Zunaj občinskih meja je zaposlenih približno 600 občanov v glavnem iz zahodnega dela Haloze. Zato je v tem delu opaziti tudi več novogradenj. V tujini pa dela približno 9 odstotkov aktivnega prebivalstva. Velika ovira pri zaposlovanju so slabe prometne zveze. Ker so ceste slabe, ni avtobusnih prog in ni mogoča vožnja na delo. Zato mladi odhajajo, stari ostajajo doma in živijo po starem. Ljudje so začeli odhajati že kmalu po vojni. Vsako leto se je število prebivalstva v Halozah zmanjšalo približno za

odstotek in ga je bilo leta 1971 za dobrih 20 odstotkov manj kot leta 1948. Izseljevanje se je v zadnjih letih še pospešilo.

Na zaostalost tega področja kažejo tudi podatki o preskrbljenosti gospodinjstev z vodo in elektriko. Pretežni del Haloze nima zdrave pitne vode, približno 20 odstotkov gospodinjstev pa je brez elektrike.

Na območju Haloze je registriranih več kot 200 km cest, vendar večina, razen tistih v dolinah, ni primernih za sodoben cestni promet. Moderniziranih je 24 km cest, asfaltno prevleko pa ima le dober kilometer cestišča skozi Majšperk.

Letos so v Haloze prišli brigadirji. Pomagajo pri uresničevanju ene največjih želja in potreb Haložanov, pri gradnji vodovoda. Če bo pritekla voda, jo bo dovolj ne le za ljudi, ampak tudi za živino, pravijo haloški kmetje. Drugi občani, ki so si zgradili hiše v večjih naseljih, pa sanjajo o sodobnih kopalnicah, ki jih ne bo takoj najedla rjava usedlina, kot pri vodi, ki jo sedaj uporabljajo in je polna raznih rudnin in olj.

»V akciji bo sodelovalo letos 500 brigadirjev v petih izmenah,« pripoveduje komandant naselja in vodja

»Za gradnjo vodovoda v Haloze se vsa občinska in krajevna vodstva prizadevajo gotovo že 20 let, vendar se je zelena luč za začetek del prižgala šele pred kratkim,« sta dejala sekretar osnovne organizacije ZK Rafko Mohorko in predsednik KS Janko Smolej.

»Koliko bo veljal vodovod?«

»Glavni vod, ki ga letos gradijo brigadirji, bo veljal 11 milijonov dinarjev. Brigadirji bodo opravili za 3,5 milijona dinarjev del. Za zgraditev celotne vodovodne mreže v Halozah pa bo potrebnih več kot 90 milijonov dinarjev.«

»Kako boste zbrali toliko denarja?«

»Občinska skupščina Ptuj, krajevne skupnosti na območju Haloze, temeljne organizacije združenega dela v Halozah in komunalno podjetje so podpisali družbeni dogovor o zbiranju denarja za vodovod. Nekaj denarja pa bodo zbrali občani s samopriskom. Poleg tega bodo tisti, ki bodo dobili vodo že letos, solidarnostno prispevali za glavni vod po 1000 dinarjev, vsak pa si bo moral sam zgraditi tudi vodovodni priključek. Računamo, da bodo v petih letih vse Haloze dobile vodo.«

Prispevki so visoki. Jih bodo zmogli vsi? Oba sta zatrdila, da večina težko, vendar so pripravljeni še bolj stisniti pas, samo da bodo dobili vodo. Vsakodnevna hoja oziroma vožnja po vodo v kilometer ali dva oddaljeni studenec ali vodnjak, se namreč ne da preplačati.

Ko smo bili na obisku v Halozah, je bila na delu tudi mladinska delovna brigada Kokrškega odreda, v kateri so bili brigadirji z Gorenjske. Komandant brigade je bil Franc

akcije študent iz Kranja Jože Poglačen. »Gradimo glavni vod vodovoda od Lancove vasi na Dravskem polju do Majšperka. Akcija se je začela 18. maja in bo trajala do 31. avgusta. V tem času bomo skopali in položili cevi v dolžini 18 km.«

»Brigade so v Halozah prvič. Kako so vas domačini sprejeli? Kakšne so bile začetne težave?«

»Ljudje so nas zelo lepo sprejeli, čeprav je bilo v začetku čutiti malo nezaupanja, češ kako bodo ti mladinci delali, ko pa krampa in lopate niso vajeni. Vendar so že prvi delovni uspehi pokazali, da mladi znamo zgrabiti tudi za takšno orodje. Delovni rezultati so dobri, plan izpolnjujemo in zato sem prepričan, da bomo načrt akcije v redu izpolnili. Največjo vlogo pri premagovanju težav pa ima aktiv ZK, ki deluje v naselju in je povezan s krajevno organizacijo ZK. Zelo dobro sodelujemo tudi z drugimi organizacijami v kraju in občini ter s ptujsko občinsko skupščino.«

Štular iz Tržiča. Zaradi njegove izredne »vrtice« postave so mu brigadirji nadeli ime »Tvig«. Povedal je:

»V brigadi je 45 brigadirjev. Skoraj vsi so delavci iz neposredne proizvodnje in skoraj vsi so letos prvič v brigadi. V začetku je bilo malo hudo. Zuljave roke, težka ilovica, ki se oprijemlje krampa in lopate, slabo vreme. Sedaj, ko smo se utrdili, pa ni nobeno delo več pretežno.«

»Kako poteka brigadirski dan?«

»Ob pol petih je vstajanje, potem telovadba in zajtrk, ob pol šestih odhod na delo. V naselje se vrnemo ob 13.30. Ob 14. uri je kosilo in potem počitek. Popoldne je namenjeno razvedrilu. Pomerimo se v košarki, nogometu, namiznem tenisu, šahu. Poleg tega pripravljamo kulturne prireditve skupaj z domačimi mladinci, ob sobotah in nedeljah pa smo obiskali že več kulturnih ustanov v Ptuj. Ob večerih imamo razna predavanja in debatne večere.«

Skoraj vsak teden pripravimo tudi udarniško akcijo. Pomagamo domačinom pri urejanju vasi ali popravilu cest. V začetku domača mladina ni dosti sodelovala, več starejši občani. Kasneje pa smo tudi mlade pritegnili k delu.«

Vodovod bo pomenil življenje — osnovo za napredek. Tako je v prispodobi dejal sekretar osnovne organizacije. Sigurno pa bo pomenil del temeljev za razvoj Haloze, temeljev, ki jih bo treba zgraditi do konca. Ti temelji pa so nova delovna mesta.

»Imamo več praznih osnovnih šol,« je dejal predsednik KS Ivan Smolej. »Z majhnimi preureditvami bi se jih dalo preurediti v industrijske obrate. Za začetek bi bilo dovolj. Kasneje pa bi lahko zgradili tudi nove tovarne. S tem smo seznanili že več delovnih organizacij, vendar ni interesa. Čeprav so ljudje pripravljeni delati tudi za majhen denar. Samo, da bi zaslužili. Doma. To je važno. Potem bi tudi ostali v teh krajih.«

L. Bogataj

Prihodnji torek, na dan vstaje slovenskega naroda, 22. julija, bo v Dražgošah, vasi nad Selško dolino, velika proslava v počastitev 30-letnice osvoboditve. Priprave na proslavo tečejo že nekaj časa. V ponedeljek, 7. julija se je v Dražgošah nastanila tudi mladinska delovna brigada »Jože Gregorčič«, ki šteje 32 članov. V brigadi so mladinci iz vseh gorenjskih občin. Brigadirji pripravljajo prostor, kjer bo postavljen spomenik dražgoški bitki, ureja jo krajevne poti ter sodelujejo pri kopanju trase za dražgoški vodovod. Življenje brigadirjev v Dražgošah je izredno pestro. Skupino sestavljajo dijaki, študentje ter delavska mladina. »Prizadevne mladince pri delu moti predvsem izredno neugodno vreme,« je dejal komandant brigade — predsednik škofjeloške občinske konference ZSMS Janez Sušnik. »Kljub temu pa smo prepričani, da bomo zastavljene naloge izpolnili.« Brigadirji so se že v prvih dneh tesno povezali z domačini, s prebivalci Dražgoš. In prav zanje bodo v povezali. Udeleženci udarniške akcije v Dražgošah, člani mladinske delovne brigade »Jože Gregorčič«, pa so v preteklem tednu obiskali tudi delovno organizacijo Iskra ter Aples v Železnikih ter vojaške garnizona v Škofji Loki, kjer so odigrali tudi prijateljski tekmi v odbojki in košarki. (-jg) — Foto: J. Govekar

Kranjski družbeni dogovor

Morda je prav, da se pred začetkom uresničevanja široke družbene akcije v kranjski občini še enkrat ozremo na pravkar končane razprave o gradnji družbenih objektov v krajevnih skupnostih. Epilog širokim razpravam na že tretjo tovrstno družbeno in solidarno akcijo v kranjski občini je bil v četrtek svojevrstno slovesen. Podpisa družbenega dogovora o združevanju sredstev, ki je podobno kot pred desetimi leti referendumu o samopriskupku za gradnjo šol tudi zdaj prvi primer v državi tovrstnega uresničevanja ustavnih in samoupravnih pravic občanov, se je že ob prvem vabilu odzvalo toliko pooblaščenih podpisnikov iz organizacij in temeljnih organizacij združenega dela ter krajevnih skupnosti, da je bila velika skupščinska dvorana premajhna. V pravem pomenu besede je bila tako že tretjič potrjena solidarnost.

Če bi se še enkrat, tretjič, v občini odločili za »staro« klasično obliko referenduma, bi bila morda razprava še živahnnejša. Morda bi ponekod naleteli tudi na takšna ali drugačna presenečenja. Spominjam se namreč polemičnih razprav na začetku leta, ko je šlo za oblikovanje stopenj za skupno in splošno porabo v občini. Takrat je predstavnik izvršnega sveta občinske skupščine odločno rekel, da je nevzdržno, da bi kar tja do leta 2000 gradili družbene objekte s samopriskupki in da je treba sistemsko urediti financiranje tega dela družbenega razvoja in standarda. Politično in družbeno je bila takrat in je še danes takšna trditev nedvomno upravičena. Dobesedno vzeto je res nevzdržno, da še vedno nimamo sistema, ki bi z rednim odvajanjem sredstev in prispevki zagotavljal skladen razvoj na vseh področjih.

Takšna razmišljanja in stališča v nedavni, mesec dni trajajoči razpravi bi nas površno gledano lahko pripeljala ravno na nasprotni breg pri sedanjih akciji. Zgodilo pa se je obratno. Delovni ljudje so se odločili, da tudi tokrat z dodatnimi prispevki rešijo nepremostljive probleme. Če bi namreč čakali, da bi stvar sistemsko uredili, bi bile težave čez čas še večje. Takšen način nas seveda v prihodnje ne more in ne sme zadovoljiti. Treba bo najti formulo, po kateri bomo lahko rešili tudi ta vprašanje. In nedvomno ta formula ne bo kaj dosti drugačna od sedanje.

Če se namreč ozremo nekaj let nazaj in si priključimo v spomin ugotovitve, da kranjsko gospodarstvo zaradi premajhnih vlaganj zaostaja in če potem danes primerjamo položaj gospodarstva, lahko ugotovimo, da je razlika velika. Nekaj sto starih milijard investicij je steklo v nekaj letih. Takrat se je celotna občinska skupnost odločila in podprla takšen razvojni program gospodarstva. In prav zato je najbrž prav, da je zdaj solidarnostno podprla tudi drugi del takratnega programa; tako imenovani družbeni. Če Iskra, Sava in nekatere druge delovne organizacije ne bi pred leti zastavile in potem tudi uresničile tako smelega načrta, bi zdaj lahko ugotavljali, da je zaostanek na gospodarskem področju še večji. Po drugi strani pa je najbrž res, da danes ne bi bilo treba sprejemati tudi tako širokega družbenega programa oziroma programa gradnje družbenih objektov. Drugače in preprosteje povedano to pomeni, če smo zaposlili toliko več novih delavcev, potem zanje, za njihove družine potrebujemo in moramo zagotoviti zdaj stanovanja, šole, vrtnice, rekreativne objekte. In tako bo tudi v prihodnje. Morda le z razliko, da bo koncept, ki ga zadnje čase pogosto slišimo, postal tudi sistemska formula za financiranje tega dela standarda. Tisti, ki se bo odločil za investicijo, bo v program moral vključiti tudi denar za stanovanja za delavce, denar za prostor v šoli, v varstvu in podobno.

Poglejmo si na koncu tega razmišljanja o kranjskem družbenem dogovoru še finančno zgradbo načrtanega programa. V petih letih naj bi delovni ljudje in delovne organizacije zbrali oziroma prispevali okrog 140 milijonov dinarjev. Dobrih 44 odstotkov tega denarja naj bi šlo za novi šoli na Planini in na Primskovem, 10 odstotkov za vrtnice na Planini in v Predvoru, skoraj četrtina vsega denarja bi bila porabljena za drsališče, strelisce in rekreativne objekte v krajevnih skupnostih, z dobrimi 10 odstotki bi pomagali pri uresničevanju programa gradnje srednjih šol in prav tako dobrih 10 odstotkov bi namenili za posebne programe krajevnih skupnosti. Naj ne bo odveč še tale tehnični podatek. V sedanjih družbenih dogovorih se bodo vključili tudi kmetje, obrtniki in upokojenci. Zaposleni občani bodo plačevali prispevek od 1. julija letos in bo enak kot je bil sedaj na podlagi referenduma. Delovne organizacije pa bodo združevale sredstva od 1. januarja prihodnje leto naprej. Namesto tradicionalnega konca tega razmišljanja pa tokrat raje ponovimo najbrž največkrat poudarjeno misel in stališče v minuli javni razpravi: Začrtani program je treba dosledno in tako kot je zapisano (brez kasnejših odstopanj in kombinacij) uresničiti ter o poteku uresničevanja sproti obveščati občane.

A. Zalar

Brigadirji kopljejo jarek za vodovod čez Ptujsko goro